СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIX. Ч. 113. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК. СЕРЕДА, 16-го ТРАВНЯ 1951. No. 113. JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MAY 16, 1951. VOL. LIX.

П'ЯТЬ ЦЕНТІВ в Злуч. Дер. Америки СІМ ЦЕНТІВ Закордоном Тел. „Свободи": BErgen 4-0807 4-0237 Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 FIVE CENTS in the U. S. of America SEVEN CENTS Elsewhere

ПРИМІЩЕННЯ ДЛЯ УРЯДУ НА ВИПАДОК ВОЄННОГО НАПАДУ

Вашинґтон, 14 травня. — Секретар оборони Джордж Ҁ. Маршал вислав довірочне доручення до 140,000 військових і цивільних працівників при обороні в смузі довкруги Вашинґтону, щоб вони зголосилися у двадцяти збірних точках в стейті Мериленд, Вест Вирджінія як теж і Колумбійському Дистрикті, щоб там дістати вказівки, де будуть приміщені нові кватири на випадок, як би напад на столицю знищив Пентаґон або інші урядові будинки, у яких вони тепер затруднені. Секретар вислав записку кожному працівникові з заміткою, що в інших околицях країни пороблено подібні міри осторожности з уваги на посилене напруження в світі. Це важливе тому, щоб діяння департаменту оборони могли йти дальше, не зважаючи на спробу ворога довести до дезорганізації. Саме тому вже наперед вибрано місця, у яких будуть приміщені урядові бюра, перенесені з Вашинґтону. З уваги на безпеку ці місця не можуть бути бути оприлюднені. На відворотній стороні картки з інструкціями находиться пригадка, щоб кожний працівник брав участь у рятунку життя покалічених підчас нападу осіб.

Маршал закінчив свої зізнання в сенатських комісіях.

Після сьоми днів секретар Маршал закінчив свої свідчення в сенатських комісіях збройної служби й закордонних справ над причинами звільнення ген. Доґласа МекАртура з верховної команди на Далекому Сході. Він виявив, що на кілька місяців перед його відставленням високі урядовці були обережні в обміні своїх думок з МекАртуром. Маршал ще раз ствердив, що всі генерали виявляли свою солідарність з урядом супроти МекАртура, хоч деякі, як ось ген. Двайт Д. Айзенгавер, не виявляли цього словами. — Після покінчення переслухання Маршала прийде черга на голову об'єднаних генеральних штабів, ген. Омара Н. Бредлі й інших. Голова сенатських комісій, сен. Ричард Россел, остеріг сенаторів, які прислухуються зізнанням, щоб вони не важилися виявляти комусь цього, що підчас переслухання було зазначено в протоколі як довірочне, отже не призначене для оприлюднення, з якого може скористати ворог.

Зрадники-Науковці Новою Проблемою

Атлантик Сіті, Н. Дж. — Одиниці з-поміж науковців, які стають зрадниками країни, створили нову політичну й суспільну проблему. Вони заявляють, що представлять суспільну меншину, яку вони хочуть опанувати з наміром дійти до влади і стати загрозою для загалу. Цю справу порушив у докладі Івен Клейґ, предсідник Краєвої Конференції Суспільної Праці, яка саме відбувається тут при співучасти 6,000 провідників. Він признав, що подавляюча більшість науковців є льояльна і працює для рятунку людства. Тому, що досліди над суспільною опікою находяться ще в „темній добі", не легко протидіяти затіям ошуканчих науковців, пригадував Клейґ.

Вже вчасною осінню можна буде відчути великі пересунення американської робочої сили, коли велику кількість мужчин і жінок почнуть переносити або притягати до оборонної продукції, як про це говорив адміністратор робучої сили д-р Френк Ґрагам на конференції Суспільної Праці. Тепер працюють 3, 300,000 осіб при оборонній продукції, а потрібно ще 5,200,000. На конференцію приїхало 6,000 суспільних працівників з цілої країни. Д-р Ґрагам упередив приявних, що мобілізація вільного світу потриває довгий час.

ШІСТЬ КАНДИДАТІВ НА ГЕНІЇВ В МАТЕМАТИЦІ

Дейрісн, у стейті Конетикат. — Шість геніїв у зародку зробили крок вперед на шляху до зрозуміння вищої математики. Для них влаштовано „математичну виставку" у школі Черрі Ловн Скул, де шестеро дітей, у віці 8-9 років announced popisuvalися розв'язуванням математичних проблемів з такою швидкістю і точністю, що викликала подив не тільки в батьків і приятелів, але й у себе самих. Одна дитина відгадувала вагу, друга висоту, інша кількість (напр. кількі є квасолі в мішку).

ЗГИНУЛО 11 МОРЯКІВ ПРИ ЗУДАРІ КОРАБЛІВ

Норфолк, Ва. — Найменше одинадцять моряків згинули при зударі морського тендера Валкур з вугільним кораблем Тамес Трейсі коло пригірка Генрі, а команда фльоти признає, що кількість жертв може ще зрости. На тендері була приміщена газоліна для літаків, яка після зудару вибухла й пожежа вистрілила високим полум'ям саме в часі, коли на кораблі находилося 215 моряків. Пожежний відділ, вдягнувши на себе маски, кинувся на рятунок загрожених, погасив пожежу і врятував не цілу загрожену залогу. Шіснадцять членів залоги приведено попареними до шпиталю в Норфолк.

ПІДВИШКА ФЕДЕРАЛЬНОГО ПОДАТКУ ВІД ПРОДАЖУ

Вашинґтон. — Палатна комісія способів і засобів ухвалила тимчасово підвищити до загальної суми $600,000,000 федеральний податок від продажу авт, папіросів і інших предметів особистого вжитку. Федеральний податок на цигаретки буде піднесений на один цент, отже пачка буде коштувати тепер 8 центів, крім доплати податку стейтового або місцевого. Податок від продажу телевізійних апаратів піднесений до 15 відсотків, а від авт до 10 відсотків, отже на три відсотки вище ніж досі. Таксамо буде підвищений податок при закупні Фонографічних платівок, фонографів, радієвих апаратів, музичних інструментів і деяких родів хатної обстанови. Усі такі підвишки мають на меті найти способи призбирання фондів на десять біліонів на видатки оборони, яких домагається президент. З попередно ухваленими податками в цій самій комісії, загальна сума підвишки дійде вже до $6,310,-000,000. Комісія працює ще над новими податками.

В АМЕРИЦІ

● **„Америка, як здається не знає, за що її сини боряться в Кореї"** — написав теперішній верховний командувач збройних сил О.Н. на Далекому Сході, ген. Метю Риджвей до пароха єпископальної церкви св. Вартоломея в Ню Йорку. Лист відчитано на сніданні після св. причастя Товариства св. Юрія в готелі Статлер.

● **Втопився зі страху перед людьми** горил в зоологічному парку в Бронксі, Н. Й. 448-фунтовий Макоко. Він вийшов з клітки, а побачивши 1,200 людей, які стояли довкруги ставу, скочив у воду. Рятунковий відділ пожежної сторожі приїхав запізно.

● **Прозрів після операції осліплений п'ять років тому** на Іво Джіма морський піхотинець, Рей Марін з Лейвуд, Н. Дж. Його відвідала його суджена і принесла йому в дар грамоту на власність дому, яку закупили для нього мешканці за $23,000.

В ОЧІКУВАННІ НОВОГО НАСТУПУ ЧЕРВОНИХ, аліянтська важка артилерія на північ від Сеул посилає град гранат на ворожі позиції.

КОМІТЕТ О.Н. УХВАЛИВ САНКЦІЇ ПРОТИ КИТАЮ

Прийнято американську пропозицію щодо припинення експорту стратегічних матеріялів.

Об'єднані Нації, Н. Й., 15-го травня. — Комітет Додоткових Заходів Об'єднаних Націй прийняв вчора більшістю 11 голосів з одним тільки здержаним американську резолюцію, закликаючи всі країни до припинення експорту зброї і стратегічних матеріялів до червоного Китаю і Північної Кореї. Прийнята резолюція буде передана тепер Політичному Комітетові Генеральної Асамблеї, який має почати свої наради в цій справі вже в найближчий четвер. В голосуванні здержався тільки представник Єгипту. Комітет Додаткових Заходів був створений Генеральною Асамблеєю в лютому і це є його першою рекомендацією санкцій проти агресора. До Комітету, що складається з представників 12 країн, не входить Совєтський Союз ані жаден з його сателітів. В дипломатичних колах вважається, що резолюція одержить велику більшість теж в Генеральній Асаблеї, хоча совєтський бльок та деякі азійські країни, зокрема Індія, Бурма і Індонезія, голосуватимуть проти неї. Рекомендації Генеральної Асамблеї не мають для членів О. Н. законно-зобов'язуючої сили. Індонезія вже заповіла, що вона продаватиме гуму кожній країні, яка цього продукту потребує, включно з Китаєм. Резолюція, після ухвалення її Генеральною Асамблеєю, закликатиме всі країни світу здержати експорт зброї, амуніції, нафти, гуми та всіх інших продуктів, які можуть пригодитися у війні, до червоного Китаю і Північної Кореї. Проте, точне визначення цих продуктів залишається кожній країні. Американський представник, коментуючи прийняття Комітетом внесеної ним резолюції, назвав це черговим „виявом віри" Об'єднаних Націй, вважаючи, що сама резолюція є тільки початком цілого ряду дальших санкцій, що їх повинен застосувати вільний світ проти комуністичних розбишак в Азії.

МОЖЛИВІСТЬ БРИТАНСЬКОЇ ВІЙСЬКОВОЇ ІНТЕРВЕНЦІЇ В ІРАНІ

Наказано гостре поготівля парашутних військ. —

Лондон, 15 травня. — Британські парашутні війська дістали наказ гострого поготівля, тоді як міністерство закордонних справ та уряд інтензивно обговорюють можливості дальшої дипломатичної акції для охорони загрожених вивласненням британських нафтових посілостей в Ірані. В офіціяльних заявах застосується найбільшу осторожність щодо коментарів відносно готовости парашутистів. Речник уряду, потверджуючи факт, що цим військам наказано бути на поготові в казармах, рівночасно заявив, що ці війська не мають наказу вирушати до Ірану або будь-куди інде. З цього виходило б, що Британія рішена поробити всі необхідні заходи для охорони своїх договірних інтересів в Ірані, якщоб вони мали бути силою або безправно порушені, хоча досі ще правдоподібно не вирішено, які ці заходи мають бути. Проте, вже минулого тижня тут почали кружляти поголоски, що Британія готова вжити військових заходів для охорони своїх нафтових посілостей, а зокрема для охорони життя своїх около 2,500 громадян в Ірані. В пресі появилися вістки, що міністерство закордонних справ приготовило іранському урядові ноту, остерігаючи його, що Британія рішена вжити сили проти будьяких проявів сили і насильства відносно британських інтересів і громадян в Ірані. При цьому додається, що британський уряд взяв до уваги всі можливі консеквенції з такої акції, враховуючи теж „рухи совєтських військ" на іранському кордоні. Підкреслюється, що британський уряд є в цій справі в тісному контакті з американськими властями. Ситуація з Іраном оцінюється як дуже серіозна.

КЕРСТЕН РЕКОМЕНДУЄ УРЯДОВІ У. К. КОМІТЕТ НА ПОЛІТИЧНОГО ДОРАДНИКА

Вашинґтон, 15. травня. — Конґресмен Чарлз Керстен з Висконсин, вносячи до Конґресового Рекорду з 9-го травня зголошену ним в Палаті Репрезентантів в дні 17-го квітня резолюцію, в справі допомоги не- російським народам в Совєтському Союзі у їх визвольних змаганнях, рекомендує Український Конґресовий Комітет та подібні репрезентації інших східно-европейських національних груп в Америці на дорадників в американській політиці відносно Совєтського Союзу. „Формуючи свою практичну програму піддержки поневоленим народам, Америка є в потенційно щасливому положенні, бо ми вже маємо в межах наших кордонів різні американські політичні групи, які можуть послужити своїми вказівками і допомогою, такі, як Український Конґресовий Комітет Америки, Литовсько-Американська Рада, Американсько-Лотишський Союз, — Світовий Союз Естонців та Національні Комітети Білорусів, Вірменів і інших" — говорив конґресмен Керстен, зголошуючи свою резолюцію, зміст якої вже був переданий в „Свободі" з 28-го квітня. В своїй передмові. Мр. Керстен ще додатково вияснив ролю, яку при американській допомозі, може відіграти 40 мільйонів волелюбних українців в теперішній східно-західній боротьбі, зокрема на випадок американсько-совєтської війни. При цьому він додає, що в підготовці згаданої резолюції йому у великій мірі допоміг професор Джорджтавнського Університету, д-р Лев Добрянський, голова УККомітету.

ПОЛЬСЬКИЙ БУНТ ПРОТИ СОВЄТСЬКОГО БАНДИТИЗМУ В ШТЕТІНІ

Париж, 15. травня. — Сьогодні тут наспіли достовірні повідомлення про грізний польський виступ проти совєтського бандитизму в портовому місті Штеттін (Щецін), яке після війни було прилучене до Польщі. В заворушеннях, що почалися після бандитського вбивства 5-ьох поляків совєтським майором, в дні 9-го квітня, — 4 особи були вбиті і опісля понад 1,500 заарештованих. На підставі тверджень з достовірних джерел та частинних повідомлень польської преси подається такий образ розрухів: совєтський майор говорив з двома поляками в центрі міста і нагло витягнув пістолю та положив трупом одного з них, і опісля другого, як той намагався стати в обороні застріленого. Втікаючи від зібраної на відгук стрілів товпи, майор ще по дорозі вбив одного, до нічого непричасного, польського лікаря, опісля ще одну жінку і вкінці, скрившись в пивниці, ще одного польського міліціонера, що показався йому перед очі. Біля дому, в якому скрився майор, зібралася польська товпа та почала домагатися від своєї поліції, щоб вона заарештувала майора. Поліція відмовлялася, заявляючи, що вона не має права вживати зброї проти совєтських представників і тоді прийшло до виступів проти поліції, внаслідок чого чотирьох поліцаїв було вбитих, з того один його власною пістолею. На місце заворушень прибули негайно дальші поліційні підкріплення, як теж відділ совєтського війська, що забрав з пивниці майора, тоді як поліція розганяла товпу. Під час заворушень було багато поранених і опісля понад 1,500 осіб заарештованих.

НЕМА ВЖЕ СУМНІВУ ПРО РОСІЙСЬКУ АТОМОВУ БОМБУ

Вашинґтон. — Конґресовий спостерігач над останнім вибухом атомової зброї на Еніветок, каже, що високі урядовці висловлюють сто - відсоткове переконання, що Росія вже має атомову бомбу. Член спільної конґресової комісії атомової енергії, конґресмен Мелвин Прайс, який приглядався вибухові, повернувся вже до Вашинґтону. Він. заявляє, що після того, що він і інші довідалися підчас вибуху атомової зброї на Еніветок, не мають сумніву, що Росія має атомову бомбу. Зрештою на це є докази. Які це докази, він не сказав. Хоч він не сказав, які роди зброї випробовувано на Еніветок, то інші члени Конґресу виявили, що там була атомова артилерія, яку можна вжити у Корейській війні.

АЛІЯНТИ В КОРЕЇ ОЧІКУЮТЬ НОВОГО НАСТУПУ

Тільки обмежені бої на фронті.

Токіо, 15. травня. — Аліянтське командування в Кореї, очікуючи відновлення розбитого в його першій фазі великого весняного наступу ворога, висилало вчора свої патрулі далеко поза лінії фронту, але ті майже не натрапляли на сліди ворога. Комуністичні війська, які мали вже завершити свою підготовку до відновлення наступу, — або держались в укритті, або аліянтські патрулі не доходили до головних ворожих ліній, хоча на західному фронті вони заганялися на віддалення приблизно вісімох миль від аліянтських оборонних позицій. Тільки в деяких випадках ворог відкривав сильний кулеметний вогонь, заставляючи аліянтські патрулі до відвороту. Дощ і низькі хмари утруднювали акцію авіяції на фронті та її розвідку поза фронтовою лінією. Проте стверджено, що ворог продовжує підтягати на фронт нові резерви і свіжі підкріплення в людях і матеріялі, концентруючи головно на центральній ділянці фронту величезні сили. Вважається, що кількість ворожих військ, готових до нового наступу, виносить тепер понад 600,000 вояків. Не зважаючи на тільки обмежений боєвий контакт з ворогом, попереднього дня вбито в сухопутній акції 910 вояків, тоді як 400 інших червоних згинуло від налетів аліянтської авіяції. До найбільш оживлених боїв — впродовж вчорашнього дня приходило над рікою Чоянґ в районі Чунчон, де ворог намагається поширити свій мостовий причілок на правому березі ріки. Аліянтська артилерія утруднювала йому цю акцію. Боєве напруження було теж на східному секторі фронту в безпосередньому віддаленні від побережжя, де попереднього дня ворог більшими силами атакував південно-корейські позиції. Теж сьогодні вранці майже на цілому фронті падав дощ і це, по думці аліянтів, — могло б приспішити „другу фазу" ворожого наступу, з огляду на обмеження непогодою акції аліянтської авіяції, яка — разом з артилерією, — розгромила першу фазу цього наступу біля Сеул. Аліянтське командування висловлює впевненість і переконання, що кожний наступ ворога, без огляду на кількість кинених до нього військ, буде здержаний теперішніми силами аліянтів, головно завдяки переважаючій силі їхньої зброї і стратегії.

Великий Шпигунський Процес в Японії

Токіо, 15 травня. — Перед американським військовим судом почався тут великий шпигунський процес проти 2 японців і 16 північних корейців, обвинувачених у викраденні найбільш таємних наказів і доручень аліянтського головного командування. Між іншим вияснеться, що в руках тих шпигунів був подрібний плян аліянтського десанту в Інчон в дні 15-го вересня м. р., тільки аліянтська протирозвідка унеможливила передачу цих плянів ворожому командуванню. Якщоб ці документи були поспіли на час до ворога, аліянтська акція в Інчон, одна з найсміливіших і найуспішніших в цій війні, могла б була скінчитися катастрофою для аліянтів — заявив американський військовий прокуратор на відкритті процесу. Головним обвинуваченим в процесі є Йошімацу Івамура, майор північно-корейської армії, що дістався до Японії нелегально у вересні 1949 року, зі спеціяльною метою зорганізувати там комуністичну шпигунську сітку, що йому до деякої міри теж і пощастило. Теперішних 18 обвинувачених це перша група з усіх 45 заарештованих.

ЗАКІНЧЕННЯ „ЧИСТКИ" В ЯПОНІЇ

Токіо, 15 травня. — Після проголошеного недавно ген. Ріджвеєм дальшого аліянтського полегшення окупаційного статуту в Японії, японський уряд приготовляється насамперед до закінчення „чистки", на підставі якої около 200,000 японців, які перед війною або під час війни брали активну участь в попередньому мілітаристичному режимі, були виключені зі суспільного життя та від всіх урядів. В найближчих днях мало б бути офіціяльно проголошене закінчення „чистки" і великій більшості досі „проскрибованих" будуть привернені знову всі права.

ВАЖЛИВІ ВІЙСЬКОВІ НАРАДИ АЛІЯНТІВ В СІНҐАПУР

Сінґапур, 15 травня. — Сьогодні тут починається важлива конференція американських, британських і французьких військових командантів, — завданням якої є розглянути всі більші аспекти військового положення на Далекому Сході та обговорити можливості всебічної спільної акції трьох аліянтів. Американську делеґацію військових фахівців очолює адмірал Артур Струбел, що вчора прилетів тут зі своїм штабом зі Сан Дієґо, Каліфорнія. До нього долучився там ген. Френсіс Брінк, шеф американської військової місії в Індо-Китаю. Французьку делеґацію очолює ген. Жан де Летре де Тассіньї, французький головний командант в Індо-Китаю. З британського боку беруть участь в нарадах генерал сер Джан Гардінґ, адмірал сер Ґай Россел і маршал авіяції сер Френсіс Фоґарті. Конференція — підготовку до якої задержувано в найбільшій таємниці, відбувається в головній кватирі британського генерального комісаря для Південної Азії, Малколма Мек Доналда. У військових колах надається цим нарадам великого значення.

РАЙН ГОЛОВНОЮ ОБОРОННОЮ ЛІНІЄЮ АЛІЯНТІВ В ЕВРОПІ

Франкфурт, 15. травня. — В аліянтських військових і політичних колах вважається, що на випадок совєтського нападу на Західну Европу, ріка Райн в Німеччині могла б бути першою соліднішою оборонною лінією. Це не значить, що аліянти не думають ставити спротиву вже на теперішніх кордонах, проте той спротив міг би бути обрахований тільки на сповільнення ворожого наступу для евакуації аліянтських цивільних урядів та для відповідної оборонної підготовки на головній оборонній лінії. Досі немає конкретних познак евентуального безпосереднього совєтського нападу, але таку можливість не виключається, тим більше, що совєтські війська починають залишати свої зимові квартири та виходити в поле „на вправи".

В СВІТІ

● **Совєтські власті в своїй зоні** Австрії заборонили два тижні тому видавати австрійську газету „Вельт дер Арбайт" („Світ Праці"); на другий тиждень та сама газета появилася під назвою „Фраєс Ворт" („Вільне Слово") і як її знову заборонено, вона тепер знову почала появлятися під назвою — „Унзер Рехт" („Наше Право").

● **Комуністів і безбожників** з-поміж своїх спадкоємців в своєму тестаменті виключив заможний британець Джан Дене, що залишив — 56,000 долярів майна.

● **Арабські країни приготовляють** договір спільної оборони, у зв'язку з останніми порушеннями перемир'я в Палестині.

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sunday, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	$ 5.25	Six months	$ 5.25
На три місяці	$ 2.75	Three months	$ 2.75
В Джерзі Сіті і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	$ 6.50	Six months	$ 6.50
На три місяці	$ 3.50	Three months	$ 3.50
Число з понеділка (з англійською частиною):		Monday's issue (the Ukrainian Weekly, English language supplement):	
На рік	$ 3.00	One year	$ 3.00
На пів року	$2.00	Six months	$ 2.00

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "SVOBODA." P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЗАГРОЗЛИВИЙ СИМПТОМ

Останніми роками завважуємо оживлення нашого життя в Америці. Завдячуємо це як не в головній, то в дуже великій мірі новій іміґрації, нашим землякам, що як скитальці прибули до нас з Німеччини. Нині по українських церквах більше вірних, в українських школах більше дітей. Українські організації мають більше членів, а українські газети більше читачів. З цього приводу можна тільки радіти. До позитивних явищ треба зараховувати теж наші різноманітні імпрези, народні свята, академії, маніфестації, вистави, концерти і т. п. Теж і повставання нових організацій, якщо вони вносять у наше життя щось дійсно нове й потрібне, треба вітати. Біда тільки, що завелика кількість імпрез має у наслідку, що публіка недописує. Познаки цього вже є навіть дуже поважні.

Недавно редактор нюйорської польської газети „Нови Сьвят" жалівся, що на великім і традиційнім народнім святі, влаштованім в гарній залі й в самому осередку польської громади, було приявних разом з хористами і виконавцями програми — 120 осіб. Отже, виголошувано патріотичні промови і співано патріотичні пісні до порожніх крісел, а ще не так давно на того роду національні торжества прибували тисячі американських поляків, тут роджених і старих еміґрантів. Якщоб таке явище було чисто льокальним, то його можна б вважати недомаганням певних громад, чи організацій, які влаштовують того роду імпрези. Але виявляється, що це явище загальне. Стверджуючи це, польська газета пробує знайти розв'язку на це лихо, признаючись, що вона не в силі сама цього зробити і тому закликає ціле громадянство до глибшої задуми над нею, до скликування публічних дебат на цю тему, добре підготованих та позбавлених усякої демагогії й пустих патріотичних фраз. Треба — пишеться в польській газеті — шукати нових шляхів, нових метод, бо треба зміни, бо не можна жити постійно тим, що вже минулося і постійно говорити про те, що вже давно сказано і що слухачі знають напам'ять. Треба обов'язково обмежити кількість національних свят та імпрез до мінімум і святкувати їх об'єднано, громадно. Це є конечністю, над якою немає потребе навіть дебатувати.

Як відомо, поляків в Америці є без порівняння більше, ніж українців. До того вони живуть великими громадами, мають патріотичні парафії, багато високих шкіл і т. д. Проте навіть у них доходить уже до того, що на національних святах буває на сцені малощо менше людей, як на залі. Чи ми, американські українці, в кращому від них положенні? Чи ми не завважуємо, як у поспішному темпі щораз зменшується кількість публіки на різних наших імпрезах? Це сьогодні, коли ці імпрези повинні притягати ще велике число новоприбулих. Щож тоді буде завтра, як і новоприбулі стануть „старою іміґрацією"? Різних народних свят та імпрез є у нас щораз більше, але публіки на них щораз менше. Такий стан не веде до добра. Тому теж і нам треба над тим явищем застановитись та прийти до якогось розумного висновку ще завчасу, коли ще можна лихові зарадити. Добрих імпрез нам треба, бо без них життя стало б мертвим. Але імпрези без публіки — це моральний і матеріяльний неуспіх і упадок, а не прогрес в нашому громадському житті.

Місяць Симона Петлюри

Цього місяця минає 25 років з дня смерти Головного Отамана Симона Петлюри, голови відновленої в пожарах першої світової війни і революції Української Держави і символу боротьби за неї. Куля большевицького агента перервала на вулиці Парижа життя головного архітекта Української Народної Республіки, але його кров ще тільки скріпила ідею для якої він жив і за яку життя своє віддав. Одним з доказів цього мають бути й обходи, що їх влаштовують українці у вільному світі для вшанування пам'яти Головного Отамана в 25-ту річницю його траґічної смерти.

Цими міркуваннями кермувався Український Конґресовий Комітет, закликаючи американсько-українські громади влаштовувати відповідні імпрези з цеї нагоди. Академії, свята, концерти, віча і т. п. імпрези по наших громадах мають бути наявним доказом, що зв'язана назавжди з іменем Симона Петлюри ідея української державности не тільки живе, але й могутніє теж між нами, громадянами чи кандидатами на громадян цеї вільної країни.

Идучи за закликом УККомітету, в Ню Йорку та в багатьох інших місцевостях вже зорганізовано окремі громадські Комітети, завданням яких є приготовити і перевести відповідні імпрези. Проте ще не всі громади відгукнулися на цей заклик і не всі поробили відповідні заходи для вшанування пам'яті Того, під знаком якого стоїть одна з найбільш величніх і найбільш героїчних діб української історії. Факт, що вже саме ім'я Симона Петлюри стало для червоної Москви таким самим пострахом, як для царської було і для червоної залишилося ім'я великого гетьмана Івана Мазепи, що Москва намарно намагається розпеченим залізом випекти з українських душ „петлюрівщину", що з ім'ям Петлюри на устах вмірали тисячі найкращих синів України, вимагав би далеко більшої уваги і дбайливости в зустрічі цих роковин.

Цьогорічний місяць травень повинен бути місяцем Головного Отамана Симона Петлюри. Ще не є запізно, щоб усі наші громади, усі організації і товариства взяли це до уваги та поробили відповідні заходи для возвеличення Отамана, який своїм життям, своєю боротьбою і своєю смертю возвеличив нас, возвеличив Україну.

Небезпека з ідолопоклонством Сталінові

В повісті Джорджа Орвела „Вісімдесятчотири" зображена фантастична картина Старшого Брата, який добився становища диктатора в тоталітарнім суспільстві і став причиною його нещастя. Подібну картину мальовано нераз, а розмалювали її до неможливих розмірів совєтські газети підчас останніх виборів до Верховної Ради. З наспілих до Америки совєтських і під-совєтських журналів і часописів роблять інтересні підсумки американські спостерігачі совєтської дійсности, між ін. і добре нам відомий Вилїєм Генрі Чемберлин. Він твердить, що картина Сталіна вийшла далеко жахливіше ніж картина Старшого Брата, зображена Орвелом. Коли б узяти докупи підхлібство й чолобитню, виявлювані колись різним царям, то вони блíднуть у порівнянні з ідолопоклонством, віддаваним Сталінові підчас останніх виборів. На доказ цього він наводить виїмки з московської „Правди". В числі з 10 лютого усі газети наводять подробиці з життя Сталіна, роздуваючи їх до історичних подій. Наприклад промові Сталіна з 1946 р. надається небувале значення і святкується п'яту річницю її виголошення „великим вождем". Промову розкидано з нагоди її „ювілею" по виборчому окрузі в Москві і вона стала темою різних промов, які звеличували її як якусь святість.

У поневоленій Совєтами Литві ішла подібна оргія ідолопоклонства, коли Владас Нунка, секретар Комуністичної партії Литви видрукував свою промову „Під сонцем Сталінської Конституції", в якій не щадив похвал і признань „вождеві" за осяги, до яких дійшов робучий литовський нарід. З вдячности за те, цей нарід обіцює, устами Нунки, віддати усі свої сили на підтримку комуністичної програми, нарисованої „геніяльним Сталіном". Про штучно викликуваний настрій на Україні повідомляла теж преса. Коли серед таких переговорів у підхлібстві для Сталіна прийшов день виборів 18 лютого, то совєтські щоденники, між ними й „Правда" помістили у великих розмірах картину Сталіна в військовім однострою. У редакційній передовиці заповіджено наперед, що Сталін дістане всі голоси совєтського народу і закінчено славословіям на адресу „вождя" й „учителя" партії й народу.

Наступний день по виборах газети знову помістили світлину „вождя" з деякими світлинами виборців у таких відданих від себе округах, як Кирівська округа в Ленінґраді або в далекому Якутську, які віддавали голоси на Сталіна. Совєтська телеграфічна агенція „Тасс" сповістила, що кожен голос у виборчій окрузі віддано на Старшого Брата, а деякі виборці ще й дописували від себе слова: „Слава нашому великому Сталінові" з додатком „Ти наше щастя й наша надія", як це колись співали у церковних піснях.

У Баку, на Кавказі, помістила місцева газета інтерв'ю Сталіна з редактором „Правди", яке розголошено по цілому світі, а для підсовєтських населення передано крізь радіо, з заміткою „Наші серця раділи під враженням слів Сталіна". В інших містах повторювано стеоретипно фразу „Хай живе наш улюблений вождь і учитель, великий Сталін".

Крім совєтських газет виголосили належні похвали газети в Польщі на честь Сталіна, як „провідника в світовому таборі миру і провідника поступового людства", а болгарські газети написали, що „Сталін показує народам шлях до спасення". Зрештою від Берліна до Пекінґу йшла та сама нота для „незрівняного вождя людства". Теж згадано між ін., що в Болгарії розпродано 585,000 примірників книжок з творами Сталіна впродовж одного року, а в Китаю писали, що китайське населення хоче вчитися російської мови на знак подиву для Сталіна.

Усі похвали це повторювання старих зразків, які відігрівають тепер при різних нагодах, бо щож можна ще додати до тих „акафистів" на честь „вождя"? Одначе у світі ставлять запити, на скільки картина „наймудрішого", „непомильного" і обдареного усіми чеснотами „надлюдського вождя" дійсно утривалюється в пам'яті людей? Є такі, які кажуть, що в Росії справді витворено культ Сталіна, який доходить до бездушного фанатизму. Цей культ мав би спасати людину від гніву й переслідування большевицької влади. Знов інші думають, що загал не приймає сліпо всього того, що урядово голосять про диктатора, та що навіть у людей зроджується ненависть до самого „вождя" вже за те, що він дозволяє на такі оргії.

Але є ще й такий погляд, який хоче дійти до якоїсь розв'язки російсько-совєтської проблеми в після-сталінських часах. Цей погляд рахується з тим, що Сталін не є вічний. Він мусить минутися. Отже хто то по ньому обійме владу, як за його життя не вільно нікому дійти до якогось впливу й значення на цій безмежній території, замешкалій різними націями і племенами? Отже ідолопоклонство, віддаване Сталінові, є небезпечне для самої влади вже тому, що на місце померщого Сталіна не буде нікого, щоб його хтось шанував як Сталіна, або так його боявся, як бояться „незрівняного вождя". Хтонебудь обійме владу після Сталіна, не зможе унаслідити почитання яке віддається тепер, тільки йому самому. Тому місце безмежної влади Старшого Брата може заняти хаос, якого не бувало в історії людства.

До цього можна додати, що є такі нації, ворожі Совєтам, які ждуть на оцей хаос і до нього на свій лад приготовляються. Та куди краще не ждати на хаос, ні не журитись тим, як покланятимуться наслідникові Сталіна, а думати про те, як допомогти народам, що стогнуть під червоним тоталітаризмом, визволитись з ярма, сталінського, чи йому подібного.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ У. Н. СОЮЗУ!

Микола Очерет

ЙДЕ ВЕСНА

Хоть і поволі, а все ж весна йде до нас; та тут весна зовсім не така як там. Вийдеш було на Володимирську горку, глянеш — а перед тобою внизу море — то Дніпро, скинувши зимові пута, несе воду з української землі в Українське, Чорне Море. І скільки зору хватить — скрізь вода! Труханового острова нема, десь під водою; далі купаються у воді два села: Троєщина й Вигуровщина. Микільська Пустиня — як на долоні; до Межигірря рукою подать. Простір, ширина і тепле весняне повітр'я... Легенький вітерець дихає на вас і любо тому подихові підставляти чоло. Навкруги ж повно народу, що вийшов подихати чистим, свіжим, весняним повітрям. Дихають та сили набираються для тяжкого, щоденного життя; радіють, що минула вже зима.

Иде весна, а з нею й весняні свята. Тут, ось на Великдень, Служба Божа правиться у всіх церквах. Всюди повно народу. Моляться всі так, як їхня совість їм велить, як підказує їм їхня душа — тут же жадних заборон нема. А після Служби кожен несе посвячене додому і сідає разом з сім'єю розговлятись. На столі чого тільки нема — їж, пий та радуйся, що живеш у країні, де всього хватає, всього вдосталь. Таки зовсім по-людському зустрічаємо тут Великдень, — дай Боже й повік так!

Там теж на Великдень Служба Божа правиться, але до церкви ходять лише старі та каліки — їм вже нічого не страшно, тому й ходять. Здорове населення до церкви не ходить, бо зараз звільнять з роботи і пошлють на „пролетарську переховку" до Сибіру в концентраційний табор „укреплять мощь родіни пролетаріяту". Зате там усі ходять вечором проробляти постанови уряду, що видані саме з приходом весни. Проробляють постанови: про „підготовку машино-тракторних і спеціялізованих станцій до проведення весняних робіт", про „планування в укрупнених колгоспах весняних польових робіт", про „заходи по забезпеченню високих урожаїв чумизи", про „заходи по догляду за посівами озимих культур", про „заходи по підготовці і проведенню сівби бавовняку", про „заходи по задержанню весняних вод", про „заходи по забезпеченню високих урожаїв буряків," про „заходи до підготовки охорони соціялістичного врожаю", про... та хіба всі ті постанови можна перерахувати! Народ це все там проробляє, ті постанови про заходи вивчає кожного вечора, а отчомусь не може не то що „перегнати", але навіть „догнати" отой „гнилий" Захід. Тут же ніхто тих постанов не видає, ніхто їх не вивчає, а врожай тут такий, що далеко до них отим „укрупненим колгоспам", а вже щоб „перегнати" за тими „постановами" та „заходами", то вже й говорити годі. І всього тут досить, і всього тут хватає, — „простому, совєтському человєку" і у сні таке багатство не вісниться! Иде весна і скрізь тут розгортається робота, а разом з тим творяться табори, де молодь, що цілу зиму працювала по школах, змогла відпочити. Иде весна й увесь народ тут поволі включається в інтензивнішу працю, а разом з тим і розваги стають різноманітніші, бо можна використати й поле та ліс, й гори та воду. Розгортається діяльність різних спортових товариств, починають діяти туристичні об'єднання, інтенсивніше працюють незчислимі курорти, — життя розгортається на повний хід. А там, на Батьківщині, лише незначна горстка совєтських „буржуїв", чи як їх там звуть — „совбур'ів" може жити отим повним життям. — „Простой, совєтскій человєк" весь свій вільний від праці час використовує для вивчання постанов різних з'їздів та нарад, що майже щодня саме весною відбуваються в Совєтському Союзі. Ось разгортаємо „Радянську Україну" і виписуємо повідомлення про з'їзди і наради лише з цього одного числа: нарада директорів машино-тракторних станцій разом з представниками споріднених ділянок, наради працівників лісового господарства, з'їзд — передовиків бурякових плантацій", з'їзд „плановиків сільського господарства", з'їзд „бригадирів укрупнених колгоспів" з'їзд „ударників вирощування племенної худоби", звіт про „нараду передовиків сільського господарства", в якій взяло участь приблизно дві тисячі „передових людей соціялістичного землеробства і тваринництва." А вже про партійні з'їзди та наради й говорити не доводиться. В останніх трьох тижнях „відбулись обласні наради в Києві, Одесі, Сумах, Ужгороді, Чернівцях, Кіровограді, Житомирі, Тарнополі і у Львові." Перелічується кого саме обрали на секретаря обкому. Напр. В Одесі вибрано: К. Макарова, О. Єлішева, В. Педьєва, О. Федосеєва та В. Готта — як бачимо гладко всі українці!. Але чому саме весною стільки з'їздів і нарад? — Хто ж працює на полі? На полі робить „простой, совєтскій человєк", а „совбури" засідають — треба ж розподілити працю. А крім того так і краще, бо коли трапиться недорід чи виб'є град або заллє вода сходи хліба, відповідатиме, — „простой совєтскій человєк" — він же робив, — в його роботі стався недолік; „совбури" в цьому невинні, вони ж не могли працювати, вони ж засідали на з'їздах та нарадах. Погано там жити весною і добре що ми тут, в Америці.

Весна іде саме там, на тому боці „залізної заслони" чути марші дивізій, грохіт танків, шум пропелерів. То на Сході почалися військові маневри. Досвід показав, що війна починається звичайно літом — весною ж відбуваються лише маневри. Взяти хоть би таке вашинґтонське повідомлення: „Американські спеціялісти підтверджують, що Совєтський Союз є тепер на вершку свого воєнного потенціялу при рівночасному ще більшому зубоженню населення". Або хоть би взяти авторитетну заяву міністра оборони ЗДА — генерала Маршала, за якою „мирова ситуація зараз значно серіозніша ніж вона була в листопаді минулого року". і мета маневрів стане ясною. Коли ж додати до цього, що вся ідеологічна наука совєтських „вождєй" учить: „озброєння капіталістичного окруження веде неминуче до війни", то „відповідь, яку дають багато дослідників совєтської політики така: Політбюро може рішитись зачати відкриту війну... через цілий ряд причин і арґументів". Варто лише згадати Югославію, щоб переконатись, що війна таки дуже близька. Бо коли армії сателітів, значно підсилені і озброєні Совєтами, зможуть виграти „бліц"-перемогу над

(Закінчення на стор. 3)

о. С. Гаюк

ВІД ПРЕСТОЛУ ДО БЕРЕЗИ

3)

Польська влада завжди вороже дивилася на зносини Волиняків з Галичанами; вона докладала великих зусиль, — щоб вдержати т. зв. сокальський кордон. Сіллю в оці для поляків була українська преса, що приходила з Галичини на Волинь. Не видаючи офіційної заборони передплачувати волинякам українську пресу, польська влада дозволила, а скорше всього таємно наказала усім начальникам поштових урядів по можности всю українську пресу по одержанні негайно палити. Даремно передплатники складали безконечні реклямації. Я особисто попросив адміністрацію „Діла" висилати мені часопис порученою пачкою два рази в тиждень. Місцева поліція безупинно домагалася, щоб я „одмувіл пшиєнця" — зрікся пачки та відіслав її назад.

Через деякий час я отримав в Волинської Духовної Консисторії в Крем'янці повідомлення, що мене на вимогу волинського воєводи Гауке-Новака, на підставі статті 3 тимчасових приписів про положення Православної Церкви в Польській державі, — перенесено з парафії Лопушно до іншої парафії за межами Волині. Одночасно зі мною перенесено з Крем'янеччини ще двох священників, свідомих українських патріотів: о. Миколу Малюжинського з м. Лановець, о. Івана Собка з с. Татаринець і одного москвофіла, о. Івана Кішковського з м. Білозорки. — (Всі три вже не живуть. Перший, о. Малюжинський — розстріляний німцями в 1943 р., в Рівенській в'язниці, другий о. Собко, замордований більшовиками на своїй парафії в 1944 році і третій, о. Кішковський — помер на еміґрації у французькій зоні в 1947 р). Всі вищезгадані пан-отці підпорядкувалися наказові і негайно перенеслися на нові парафії. Треба зазначити, що внаслідок інтервенції духовних властей перед воєводою, — попередній наказ вдалося злаґіднити, всім умовно дозволено залишитися в межах волинського воєвідства, але все ж наказано було перейти на інші парафії. Я, натомість, під різними предлогами з виконанням наказу все зволікав і з с. Лопушна не виходив.

А тимчасом у світі назрівали не аби які події. Мюнхенська конференція з вересня 1938 року, катастрофа Чехословацької Республіки, — трагедія Карпатської України, бундючна зустріч поляків з мадярами на новому спільному кордоні в Карпатах, — проходили на наших очах немов у фільмі. Ми бачили, як поляки раділи, здобувши т. зв. „Заользя", а потім як злорадствували з упадку Карпатської України. Радість поляків скоро минула, бо на міжнародний форум виринула справа Ґданського коритаря, а далі престиж і суверенність цілої Польщі. — Англія і Франція урочисто обіцяли Польщі допомогти. Німеччина робила дипломатичний натиск. — Польща не уступала.

Арешт

1-го вересня 1939 року почалася польсько-німецька війна. В цілій державі проголошено військовий стан, видано низку надзвичайних наказів і розпоряджень, проголошено мобілізацію багатьох річників до війська. В Галичині і на Волині — почалися масові арешти.

2-го вересня я з дружиною від'їхав до міста Крем'янця до своїх родичів, щоб зійти з очей місцевій поліції, а також полагодити деякі важливі господарські справи. Прибувши до Крем'янця, я полагодив деякі справи, відвідав Духовну Консисторію, а увечір, повертаючи від свого шкільного товариша, — вчителя української гімназії Кошеля, я був майже перед своїм домом задержаний двома агентами поліції, які з вдаваною чемністю просили мене зайти на поліцію в характері свідка:

— Сьогодні в тому часі, як ви їхали до Крем'янця, — говорили вони до мене, — на Вишневецькому шляху сталася катастрофа: — авто наїхало на фіру, є тяжко ранені, обидві сторони є в комісаріяті і покликаються на вас, як свідка.

— Це чиста містифікація, — відповів я; прошу мені вірити, що я не бачив жадної катастрофи.

— То просимо вступити на хвилину і особисто це в поліції вияснити.

По наївно спрепарованій історії з катастрофою мені не важко було догадатися, що це звичайна пастка, але іншого виходу не було і довелося піти з ними.

В комісаріяті був пожвавлений рух. Серед поліцаїв я зауважив одного з Вишгородецького постерунку, до якого належало моє село — Лопушно. Побачивши мене, він втішено вигукнув: — „О, нарешті, є!"

Вже пізніше я довідався, що в кілька годин по моєму виїзді з дому, в селі поліція з крісами на поготові оточила парафіяльний дім, щоб мене арештувати. Підступом довідавшись від служниці, куди я від'їхав, вислано було за мною поліцая, якого оце я і зустрів в комісаріяті.

За хвилину вийшов до мене молодий комісар поліції. З неприхованою цікавістю він подивився на мене та запитав:

— Пан Гаюк?

— Перепрошую, я не є пан, а я є духовна особа, — відповів я, маючи на увазі невластиву форму звернення до мене „пер пан", а не як до священника. Слід тут пригадати, що в урядах і в усіх офіційних зносинах, до православних священників, так само як і до католицьких, зверталось через — „ксєндз".

— Ах, так! Вдавано здивувавшись, промовив він.

— Дуже мені приємно запізнатися з духовною особою, — яка занимається „вивротовою роботою".

— Які маєте на це докази?

— Докази? Нам їх не бракує, а вам їх покажуть ось там, у тій комірці за тими дверима, — злорадно засміявшись, сказав він.

Я поглянув в сторону показаних мені дверей. Там стояло двох поліцаїв, які вже чекали на мене.

Один з них голосно сказав:

— А, це той парох з Лопушна, де свят державних не святкують, де Україну будують. Знаєш, де Україна? Под ґурон доліна, а в д.... Україна. — Всі поліцаї зареготалися на цей грубий жарт. Засміявся і комісар. А це ж напевно інтелігентна людина, може навіть з вищою правничою освітою, подумав я.

Дижурний поліцай, що сидів за письмовим столом і мовчки прислухувався до розмови, — байдужим голосом промовив до мене:

— Ксьондз є арештований. Прошу віддати свої папери, — гроші, пасок, шлейки, капелюх.

(Продовження буде)

О. Вишнівський, ген. хор. б. Армії УНР.

ОТАМАН І ОТАМАНІЯ

I
Вступ

В історії кожної держави, кожного народу є свої світла й тіні, є постаті ясні й темні; є лицарі й нікчемники. У державі чи суспільстві є так, скажім, як у шклянці води з якоюсь частиною бруду; коли шклянка ця стоїть міцно й непорушно, всенький бруд спускається на дно й лежить там спокійно, компактною масою, але як тільки шклянку порушити, бруд зараз же починає пхатися до гори...

Те саме явище спостерігаємо в державі і громандсько-політичному житті: кожне заворушення — чи то буде революція чи вибух національного зриву, чи, взагалі, якась мішанина — викликає незмінно й неминуче пхання наверх різного роду нікчемників.

Отже, одним із характеристичних явищ кожного заворушення є те, що бурхливі хвилі його виносять на широкі й глибокі води не тільки людей ідейних, талановито-творчих, цілком відповідних тому історичному завданню, що його покладає на долю вибраних революція чи національний зрив у переломові хвилини життя того чи іншого народу, але також людей без ідеалістичного пориву і моральних підвалин, густо-часто нездар, але енергійних, нахабно - спритних демагогів, які ведуть за собою натовп лише тим, що самі йдуть за ним, потураючи йому в усьому й обіцяючи мотлохові золоті грушки на давно усохлій вербі...

Не один такий авантурист встигне зганьбити і революцію і визвольний рух заки правда, в підпілля загнана, вийде на світло Боже й усім відкриє очі на нікчемну постать того чи іншого „героя" революції, або визвольної боротьби. Чим більше таких авантюрників, у великому чи малому маштабі, має серед себе повсталий народ — тим менш, зрозуміло, є шансів на перемогу революції, на здійснення визвольних плянів.

Наша визвольна боротьба, що розпочалася була в огні всеросійської революції 1917 року, не була під цим зглядом винятком, та й не могла ним бути, бо український народ, невироблений політично, несвідомий національно, хронічно хворий на брак національної інтелігенції й освіти, був чудовим ґрунтом для буйного врожаю на різного роду авантуристів — „отаманів". На наше щастя, майже всі ці „отамани" були малого маштабу, але на наше горе, їх усе ж було забагато, щоб руйнацька діяльність їхня не відбилася було неґативно на наших визвольних змаганнях, на нашій збройній боротьбі за визволення з-під московського ярма.

Фактично, за часів нашої визвольної боротьби — 1917-20 роках, — мали ми двоякого роду отаманів. У нашому війську назва отаман була однозначною з назвою командир, генерал, вождь. Отже: отаман куріня, отаман коша, диїжурний отаман, головний отаман. У галицько - українській армії отаман означав ранґу: перший ступінь булавного старшини (майор). Крім цього, отаманами себе називали ватажки повстанських загонів. Ця назва так була до них пристала, що по всій Україні їх інакше й не називали.

Таким чином, мали ми отаманів-старшину українського війська і отаманів ватажків. Взагалі ж, і в далекому і в ближчому минулому, мали ми отаманів, що імена їхні впишуться до нашої історії золотими літерами, як найкращий зразок чину і жертвенности, отаманів, про яких народ співає в своїх піснях-думах, як про українських лицарів, і „отаманів" у лапках, у гіршому значенню цього слова, „отаманів", що, ніби працюючи для української справи, останній тільки шкодили. Про це треба пам'ятати і не змішувати докупи одних і других.

II
Отамани-ватажки

Отаманів-ватажків можна поділити на дві нерівні групи: отаманів карних (значно менша) і отаманів некарних. До цих останніх належали: батьки-отамани", „отамани-маніяки", „отамани оперетковї", „отамани льокальні патріоти", „отамани незалежних республік" і „отамани-анархисти".

Ватажкам цим не можна цілком одмовити ані в інціятиві, ані в енерґії, ані в хисті орґанізації — вони повинні це були мати, коли спромоглися зорганізувати відділи, повести їх за собою й керувати (добре чи зле — інша річ) ними. Майже всім цим некарним отаманам не можна було (за винятком „отаманів - анархістів") відмовити рівнож у певному патріотизмі. Але хоч чимало з них і деклямувало любо і з завзяттям про „Неньку-Україну", то все ж, чинами своїми удоводнювали вони зовсім щось протилежного до любови й відданости своїй батьківщині.

Отамани карні, або ідейні, були свідомі своїх національних обов'язків. Зі своїми повстанчими загонами вони нищили лише ворога України в його запіллю, а коли український фронт наближався до них, ставали до диспозиції нашого уряду й його військової влади і карно виконували покладені на них завдання. Ці отамани нераз ставали нашому війську в пригоді і не від них пішла в нас пошесть, що „отаманією" зветься.

„Батьки - отамани" (так вони казали себе називати) теж полювали на ворога в його запіллю, тільки ніколи не можна було бути певним, чи той, хто нині є для них ворогом, не буде завтра їхнім приятелем і навпаки... Прилучені до армії, не виконували наказів, не тримали зв'язку і, взагалі, чинили на власну руку, спричиняючись нераз до неуспіху на фронті: „Батьки" то славою вкривалися, то з бандуристами зналися, з ганьбою й зрадою кумалися. А через те, що все, що є зле, хутчій світ облітає й добру славу забиває, „батьки", зо своїми загонами, все мали тавро „українських бандитів", а неґативні чини їх безпідставно йшли на рахунок українського війська і його Головного Отамана.

„Отамани-маніяки" відрізнялися від „батьків" більшою національною свідомістю й тим, що хорували на манію величности, де-які з них мріяли, навіть про булаву. Крім того, різнилися вони ще і своєю химерною організацією та внутрішньою спаяністю. Український Уряд теоретично визнавали, але зарядження його для себе не вважали за обов'язкові. Усі справи, навіть бойові завдання, вирішували сходом. Організація загонів цих „отаманів" була карикатурою на історичну „Запорізьку Січ". Одержує, наприклад, такий „батько-отаман-маніяк" бойовий наказ од Гоолвної Команди нашого війська. Прочитавши його, збирає в коло свою частину — „мати-січ". Посередині кола — вибрана старшина (вибор не начало). Урочисто з'являється сам „батько-маніяк" з осаулом. В руках „батька" булава... Він кланяється на всі чотири боки. Старшина й козацтво мовчки скидають шапки, віддають уклін і знову надягають шапки.

— Отже, — починає отаман, — панове старшина й панове братчики! Дістав я такий ось наказ.

На знак рукою, осавул відчитує наказ.

— Як порадите, панове, виконувати його чи ні?

Майже ніколи дискусії не буває. Старшина скидає шапки, кланяється й відповідає:

— Що наші дурні голови в порівнянні з твоєю, батьку?! Як накажеш — так і буде!

Мовчить якусь хвилину „отаман". Намислюється. Нарешті підносить булаву:

— Отже, панове, я вирішив цю справу так ось і так!

Не завжди рішення це є згодою на виконання наказу... Часом виконання ставиться в залежність від згоди головної команди на певні умови „батька-маніяка"; іноді наказ зовсім не виконується й Команду про це не повідомляється. Якщо „мати-січ" з наказу „батька" б'ється, то здебільшого добре, особливо, коли „батько" обіцяє поділити здобич, але деколи „панове братчики" чкурнуть десь так, що кілька днів потрібно було на те, щоб нав'язати з „батьком-маніяком" контакт... Дуже непевні й небезпечно-шкідливі були ці „батьки-маніяки".

Надзвичайно цікавою й переконуючою ілюстрацією до „отаманії" був би опис подій, з початку 1919 року, на нашому протибольшевицькому фронті в районі Бірзули (одеський напрямок), коли один із поважніших „отаманів-маніяків", Божко, захопив був усю владу в цьому районі до своїх рук і чинив свій суд і розправу. На жаль, ця доба „отаманіяди" чекає ще на свого літописця.

(Продовження буде)

ЙДЕ ВЕСНА

(Закінчення зі стор. 2-гої).

Югославією без прямої допомоги росіян, то „Москва може цілком розраховувати на те, що Захід не рушаться, або буде вагатися, а тим часом перемога буде досягнута. І здається така перспектива ходу подій цілком можлива — дуже вже приваблива ідея ліквідувати Тіта чужими руками без ризику для себе і не відрізуючи разом з тим собі шляху для відступу в разі потреби." Вийде Европейська Корея — воює Китай, а Захід шукає шляхів, щоб допомогти аґресорові підписати „почесний мир". А про Совєти ніхто ні гу-гу, ніхто й не згадує, хоть саме Совєти є дійсним аґресором, це там. Тут воюватимуть сателіти, а Захід шукатиме засобів, щоб допомогти сателітам підписати „почесний мир", — про Совєтів теж ніхто не згадає, бо Совєти можуть „образитись" і Сталін оголосить нове „інтерв'ю". Це приклад тих „причин", але є ще й аргументи інші. Ось „Стокгольм Тіднінген" повідомляє: „Серед совєтських військ, що стоять в угорському місті Цом спалахнув бунт! Вже перекинувсь і на мадярську військову школу. Бунт жорстоко придушено. 270 курсантів негайно розстріляно." Аргумент дуже серіозний саме для Політбюро, бо він показує „загнивання системи з середини". І коли взяти оті бунти, маневри та крайне зубоження населення, твердо можна сказати, що погано там саме цієї весни. А тут? Тут панує переконання, що до „зудару не прийде", що „мирне співжиття двох систем цілком можливе" і дуже гарно, що ми цієї весни знаходимося тут. Може всім нам втікачам з „земного раю" пощастить переконати Захід, що „мирне співжиття" існує лише в головах „високих політиків".і Захід нарешті чітко сформулює свою мету так багато разів урочисто деклямовану, а саме: боротись, а не говорити, за волю всіх народів і кожної людини, — і це провести в життя. Тоді всі 350 мільйонів населення Заходу одностайно стане до лав борців, а разом з ними стануть пліч-о-пліч і сотні мільйонів пригноблених Москвою народів, цих найвірніших спільників Заходу. Тоді і тільки тоді Захід вийде переможцем і здобуде для всіх так бажану Свободу. І лише тоді всі люди на всій землі будуть без страху зустрічати весну, яка б вона не була, бо тільки вона несе з собою всі радости для всіх живих істот.

ВІСТІ з Н.Т.Ш.

НАУКОВІ ЗАСІДАННЯ З ДОПОВІДЯМИ

Дня 14 квітня 1951 р. проф. О. Оглоблин дав доповідь „До проблеми західньо-европейських зв'язків українського барокко Мазепинської доби". Перебуваючи в південно-східній Баварії, доповідач зацікавився будівлями бенедиктинського манастиря біля Пассау, що виявляють подібність у структурі і стилі до українських бароккових будівель, в яких відбилися впливи західньоевропейської архітектури базиліканського типу. Зайнявшись дослідженням історичних джерел, що відносяться до цих будівель, він прийшов до переконання, що всі собори українського барокко, а далі виленський, віденський надворний та згаданий баварський костел походять від одного будівничого, або від одної архітектурної італійської школи. Найправдоподібніше цим архітектом бувтой самий Іван Баптист, німецького чи італійського походження, який переніс на українську землю італійський барокковий стиль та зробив плян собору Мгарського манастиря біля Лубен, збудований за Самойловича і Мазепи а далі св. Миколая на Печерську і Богоявлення на Подолі в Києві, застосувавши також барокковий стиль у виленському соборі.

В дискусії проф. В. Січинський підтримав та доказав цю думку про зв'язки нашого барокко з Італією, зазначивши що Мазепинські пам'ятки не досліджені досі відповідно, а то через вороже відношення до них царату й совєтів. П. Чубатий цікавився засягом бароккового впливу на схід (по Із'юм), П. Богун-Чудинів розказав про свої відвідування українських бароккових будівель, П. Міяковський звернув увагу доповідача на німецькі історичні джерела, що відносяться до Івана Баптиста.

На тому засіданні проф. О. Андрушків представив учасникам свої нові критерії на дійсність, позитивність і неґативність усіх коренів цілих раціональних функцій і доказав залежність положення коренів від коефіціснтів.

Дня 22 квітня ц. р. д-р М. Стахів продовжував свою попередню доповідь на тему: „Соціологічна характеристика українських політичних партій у Східній Україні". Це було на прилюдному зібранні Комісії Права й Суспільно-Економічних Наук.

Доповідач накреслив постання політичних організацій відпочатку XIX. ст. та назвав їх ділом масонів. Першим політичним товариством в Україні назвав „Кирило-Методіївське Братство". „Українські Громади", що появились тут після 60-их років, були властиво загально-громадськими клюбами, здебільшого з культурно-національними завданнями. Модерно організовані політичні партії появилися у Східній Україні щойно на переломі XIX і XX сторіч. Доповідач дав огляд всіх українських політичних партій, яких число після другої революції зросло до 13. Всі вони були розвиненими й повними та мали тенденцію бути всенародними. Вузькоклясовий характер одної кляси мали тільки марксисти з УСДРП і „хліборобські" політичні організації. Визначаючи право на існування інших, були правдивими партіями. Всі відкидали терор і братовбивство як засіб політичної боротьби. Крім політичних творів, що повстали за влади Павла Скоропадського, всі партії були революційними в тому змислі, що революцію розуміли як всенародне повстання більшости народу проти російського царату.

В партіях до кінця 1920 р. не міг виробитися особистий провід, наслідком того навіть державні органи в екзекутиві складалися з колеґіяльних, а не одноособових установ (Директорія з 5 осіб як голова Держави).

Доповідач розглянув соціяльний склад партій і спинився довше над ролею української інтелігенції в політичнопартійному житті і означив її як позитивну, всупереч твердженням В. Липинського та М. Шаповалова.

В дискусії пп. І. Паливода, д-р Ріпецький і Богун-Чудинів доповняли доповідь деякими завваженнями на основі своїх переживань.

Виклад про українське мовознавство в Стокгольмі

Стокгольм — УПК—. На запрошення стокгольмського університету виголосив професор Юрій Шерех 12-го лютого ц. р. науковий виклад про стан і завдання українського мовознавства в наші дні перед чільними репрезентантами шведської слявістики стокгольмського і упсальського університетів.

Це вперше визначний представник української науки промовляв до фахівців на форумі стокгольмського університету, і тому не диво, що керманич слявістичної катедри цього університету, професор Петер Арумаа, в своєму інтродукційному слові відзначив виклад як дуже визначну подію. Ми сьогодні маємо рідку й небувалу нагоду, сказав проф. Арумаа, не тільки отримати авторитетне насвітленян актуальних проблем українського мовознавства, але й вітати серед нас професора Шереха, одного з передових українських науковців наших днів, якого проґресивні досліди в ділянці не тільки українського, але й загального мовознавства вже здобули собі признання наукового світу.

В своїй ядерній одногодинній доповіді звернув проф. Шерех увагу на те, що з слов'янських мов мало досліджені мови словацька, білоруська й українська. Тимчасом саме в цих мовах існує багато особливо цікавих проблем: вони розвивались ненормально, сходячись і розходячись з іншими слов'янськими мовами, і це до деякої міри зумовило своєрідність їх розвитку. Для української мови напр. характерне явище гальмування, тобто коли якесь мовне явище починає розвиватись, але не кінчається. Це явище української мови має великий інтерес для загального мовознавства. Причини цього явища складні. Деякі з них докладчик з'ясував рядом живих і переконливих прикладів. Не менше цікаві також структурні особливості української мови. Говорячи на цю тему, проф. Шерех піддав критиці праці деяких сучасних шведських слявістів, що й досі не з'ясували собі різниці між українською й російською мовами, допускаючись у своїх розвідках тим самим кардинальних і елементарних помилок, часом просто анекдотичного характеру. Хто ще й досі називає українську мову „малоросійською", той просто або виявляє політичну тенденцію, або неохайність, сказав проф. Шерех. До речі, зазначив він, чужим ученим може все це не легко розібратись у фактах українського мовознавства, які часто заплутані. Вистачить взяти хоч би саму термінологію для означення української мови: російська, південноросійська, рутенська, малоросійська, українська. Так окреслюють її в різних своїх працях різні російські й інші науковці. Все це відбивається відємно не тільки на дослідженні української мови, але й інших слов'янських мов. Кожна наука починається з відмежування об'єкту. Доки цього не зроблено, властиво не можна говорити про існування історії ані російської, ані української, ані білоруської мови. Одним з головних актуальних завдань слявістики являється випрацювання порівняльної граматики східньо-слов'янських мов з функціональним підходом на тлі етнографічних і політичних сходжень і розходжень.

Дякуючи в кінцевому слові проф. Шерехові за його надзвичайно вартісний і цікавий виклад, проф. Петер Арумаа висловив надію, що нові для шведських учених думки, які докладчик розвинув, стануть стимулом для шведських слявістів поглибити свої знання про українське мовознавство, або й присвятитися дослідові деяких проблем, на які він звернув увагу.

Окрім викладу проф. Шерех відбув ряд зустрічей з слявістами стокгольмського й упсальського університетів та з студентами слявістики стокгольмського університету. Зустріч з шведськими студентами зорганізував на прохання останніх Український Академічний Клюб в приміщенні Українського Бюра.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками дванадцяти мільйонового Союзового майна!

ВІСТІ З УКРАЇНИ

(Нотатки з совєтської преси)

„ОСЕТИНСЬКА ЛІРА"

В ювілей 45-ліття смерти основоположника осетинської літературної мови поета Коста Хетагурова державне видавництво художньої літератури УССР видало збірку поезій „Ірон Фандир" („Осетинська ліра"). Переклади з осетинського зробили П. Тичина, В. Сосюра, О. Новицький, Д. Білоус, Ф. Гарен, П. Дорошенко, С. Крижанівський, М. Гірник і ін. Тираж — 5 тис. прим.

ДРУЖБА З УГОРЦЯМИ

В Києві відбувся фестиваль угорських фільмів. Показано Фільми повоєнної продукції, як „Щастя Кателіни Кіш" — про соціялістичне будівництво, „П'ядь землі" — про людей старого угорського села і і. картини, „які розповідають про будівництво нового життя та боротьбу трудящих з ворогама Угорщини". Зрозуміло, „кияни проявили великий інтерес до кіномистецтва республіки", а вже головно до угорських методів „боротьби з ворогами трудящих..."

ДЕЛЕҐАЦІЯ ЖІНОК З ДАНІЇ

У Києві 5 днів перебувала „гостююча в СССР делеґація жінок Данії на чолі з головою датського відділу Міжнародньої демократичної федерації жінок (прибудівка ком. партії) Аґнете Ольсен". Делеґацію повели по музеях і показових установах Києва, „познайомили з питанням совєтської педагогіки, охорони материнства, й дитинства, житлового будівництва, соціяльного забезпечення". Впевняють, що гостям надзвичайно сподобалася опера Данькевича „Богдан Хмельницький", де гетьман переціловується з царськими послами на вістку, що цар „прийняв Україну під свою височайшу руку".

• РОЗШУКИ •

Пошукую тету **СЕРАФИНУ ДУТКА** з повіту Рогатин, село Колоколин, котра приїхала до ЗДА по першій світовій війні і замешкала в Ню Йорку і там вийшла замуж. Хто про неї знає, або вона сама, прошу повідомити на адресу:

Mrs. STEFANIA DUTKA
c/o St. Thomas Orphanage
Anchorage, Kentucky.

Пошукую **СЕМЕНА та ЯРОСЛАВА СПАНЧАК.** Хто знає про них, або їх самих, прошу зголоситись на адресу:

MYKOLA SPANCZAK,
983 N. 5th St., Philadelphia 23, Pa.
Европейські і інші газети прошу ласкаво це передрукувати.

Шукаю тету **КАТЕРИНУ БРИНЬДЗЮ,** дочку Луця, зі села Раські, повіт Ліско. Прізвище по чоловікові невідоме. Хто знає про неї, або вона сама, хай зголоситься до:

IWAN CHOMYCZAK
62 First Street, Passaic, N. J.

Пошукую брата **Григорія ТАНІЯ.** Останньо мешкав в Neskahoning Pa. Хто про него знає, або він сам, голоситись до:

NICOLI TANYI
Willow Grove St.
Hackettstown, N. J.

Хто знає місце побуту п. **РОМАНА КУРПЯК,** бувшого директора театру, який мав перебувати в Скат на Місісіпі, прошу подати його теперішню адресу, в його особистому інтересі, до греко-катол. парафіяльного уряду: 24 Pulaski St., Amsterdam, N. Y.

Прошу **МИХАЙЛА КАРАЧЕВСЬКОГО,** кол. студента Кам'янець-Подільського Укр. Університету, озватися на адресу:

YURIJ KOSHELNIAK
8 W. 103rd St., New York 25, N.Y.,USA

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА"

• Професійні оголошення •

Д-р М. МАЙЗЕЛ
лікує гострі й застарілі недуги мужчин і жінок, шкірні, загальне ослаблення, нирки й міхурі, ревматизм переводить аналізу крови й сечі
Провірка $3.00.
107 E. 17th St., NEW YORK CITY
коло 4-тої Евеню і Юніон Сквер.
Години: Щодня 10—1 сполудня і 4—7. У неділі 11 ранку до 1 попол.

Dr. S. CHERNOFF
223 — 2nd Ave., (Cor. 14th St.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 7-7697
Острі й довгочасні недуги чоловіків і жінок. Шкірні. X-Ray. Роздуття жил лікуємо без операції. Переводимо аналізу крови для супружних дозволів. — Офісові години: Щодня від 10 рано до 6:45 ввечорі.
В неділі від 11. до 1. попол.
Егзамінація $3.00.

Dr. Med. R. TYLBOR
59 East 3rd St. (коло 2nd Ave.) N.Y.C.
Tel. GRamercy 5-3993
Внутрішні недуги. Flouroscopy, X-ray Electrocardiography, Analysis. Переводимо аналізу крови для супружних дозволів.
Офісові години: щодня 1-3 і 5-8 p.m. В неділі від 10-2 попол.

Dr. J. DERUHA
128 EAST 86th STREET
New York City
над станцією собвею Лексінґтон Евеню.
Місце має осереднє положення, доступне з усіх боків.
Окремі ждальні для жінок.
Ординує в будні дні:
10—2 і 4—9 год.
Особливу увагу звертає на недуги мужчин і жінок, неправильности й ослаблення. Якщо маєте які трудноші зі здоров'ям тіла або ума, порадьтеся мене з повним довір'ям. — Точні оглядини, включаючи й провірку крови, $3.
ПОКІНЧИВ СТУДІЇ В ЕВРОПІ.

Нові іміґранти

Українці, що приїжджають стараннями ЗУАДКомітету кораблем „Дженерал Мюір" до Ню Йорку дня 17-го травня:

Басюк Микита, Анна, Катерина, Ярослава; Демчук Олена; Добрянський Михайло; Долинюк Теодор, Ольга; Гетенко Олександер, Марія; Грицай Михайло; Коваль Степан, Анна, Павло; Лешентій Семен; Малихін Василь, Ольга, Ніна, Віра; Олеськів Анна; Раковський Оксантій, Татяна; Рос Михайло, Анна, Людвик, Христя, Анґеліка; Рис Олександер, Амалія, Олександер; Салій Емілія, Осипа; Шараварова Евфрозина; Шкурат Федір, Ірма, Дмитро; Семенець Зоя; Сович Іван, Анастасія, Мирослав; Щерба Петро, Марія; Усов Микола; Зінчин Матвій, Юстина, Ярослав; Замша Ґалина.

• Книжки-Журнали-Картки •

В ЙОГО ТІНІ

це назва нової книжки, що появиться в найближчих днях в Українському Видавництві в Ню Йорку.

Просимо слідкувати за наступними оголошеннями.

• БИЗНЕСОВІ НАГОДИ • РЕАЛЬНОСТИ •

ДІМ НА ПРОДАЖ
в околиці Lafayette.
2-фамілійний, мурований, 10 кімнат, лазничка, відповідний на поодинокі кімнати до винайму. Ціна 3,500 дол., половина готівки.

SHICK
400 Pacific Avenue
Jersey City, N. J.

NEWARK, ELIZABETH & VICINITY!
Order next winter's
COAL
NOW
SAVE MONEY — CALL
SHUMEYKO FUEL CO.
UNionville 2-5244 UN. 2-8036

• ПЕРЕВІЗ •
пасажирів, пакунків і речей
у місті, поза місто і на дальшу віддаль.

ПО НИЗЬКІЙ ЦІНІ.
Голоситись: 6-10 ранку і 6-10 веч.
Телефон: CY. 9-7879
M. SHULGIN TRANSPORTATION
2066 Anthony Ave., N. Y. 57, N. Y.

ТЕПЕР ПОРА
ЗАПИСАТИСЯ НА КУРСИ САМОХОДОВИХ МЕХАНІКІВ І КУРСИ ЇЗДИ.

GR. 7-8951

КУРСИ МЕХАНІКИ
КУРСИ ЇЗДИ АВТАМИ
Постараємося для Вас про еґзамін Лайсенсу. Наші учні дістають дипломи. Помагаємо в одержанню праці. Інструкції в українській і англійській мовах. КУРСИ ДЕННІ, ВЕЧІРНІ і НЕДІЛЬНІ Інструктори фахівці. Зал. в 1916.
L. TYCHNIEWICZ, директор
Metropolitan Auto School
155 - 2nd Ave., близько 10th St.
NEW YORK CITY

ЗАКЛИК У КОНҐРЕСІ ДО ВІДКЛИКАННЯ ДОГОВОРІВ З СОВЄТАМИ

Вашингтон, 14 квітня. — Конґресмен Лоренс Г. Смит з Висканзин, зголосив резолюцію з зазивом до Конґресу, що б відпекатися „тайних договорів", заключених у Ялті й Потсдамі. „Вільний світ платить жахливу ціну за „приватні" договори, заключені між Сталіном, Рузвелтом і Черчилем в Ялті, а одобрені Труманом, Сталіном, і Атлі в Потсдамі", сказав Смит у промові в палаті репрезентантів. „Порозуміння, осягнені на тих конференціях, а ніколи не предложені Конґресові до одобрення, загнали в і л ь н и й світ у стан хаосу й розпуки.. У Ялті й Потсдамі моральні засади посвячено для вигоди, для мрій й для переслідування".

Відкрили Червону Ячейку в Корабельних Варстатах

Конкорд, у стейті Ню Гемшир.—Місцевий відділ Американського Леґіону стверджує, що в тутешніх корабельних варстатах діє комуністична ячейка, яка може засаботувати варстати кожної хвилини, коли прийде нагода. Френк Соєр каже, що він особисто переводив досліди і їх висліди передав сенаторові Стайлсові Бриджесові, який з черги передав їх комісії неаммериканських діянь палати репрезентантів.

СКРИПКОВИЙ РЕЧИТАЛ В Л. М. КЛЮБІ

На черговому вечорі в Літературно-Мистецькому Клюбі, в найближчу п'ятницу, 18 травня, відбудеться скрипковий речитал Оксани Тарнавської, в програмі якого є твори Генделя, Баха, Гайворонського, Барвінського, Людкевича, Паґаніні та інші. На фортепіяні акомпаніюватиме проф. Меланія Байлова. Вечір, що відбудеться в приміщеннях Клюбу при 149 2-га евеню, почнеться, як звичайно, в год. 7:30 ввечорі.

● **Столичне місто загрожене виселенням** внаслідок сполікування ґрунтів в околиці. Є це місто з Букараманґа, в провінції Південний Сантандер, у республіці Кольомбії, у Південній Америці. Вono має 10,000 жителів.

ДОБРІ ВІСТІ ПРО АСТМУ

Сповіщають, що новий лік, званий **PENNYL,** приносить швидку чудову полекшу для тих, **ХТО ТЕРПИТЬ ВІД АСТМИ.**

Кажуть, що **АСТМАТИЧНІ АТАКИ** присвистування, кашлю, душливости й томлячого дихання нагло лагідніють підо впливом цієї замітної медицини. Вагато людей, які давніше почувалися ослаблені й з натугою шукали віддиху внаслідок таких осоружних атак, тепер радісно признають, що осягають полекшу по роках вже після зажиття першої дози.

Якщо ви терпите внаслідок дошкульної АСТМИ, не отягайтеся якстій післати по ПЕННИЛ. Можете дістати його по спеціяльній ціні, коли вишлете оце повідомлення разом з вашим повним іменем і адресою до **OREGON DRUG PRODUCTS, Dept. 308, Box 762, Peekskill, N. Y.** Звідти вишлють вам дві три-долярові пляшочки тільки за $5, тобто дають знижку $1 на звичайній ціні. Не посилайте грошей. Заплатіть просто листоношові при доручуванні. Одначе зробіть це тепер, бо припас невеликий.

Імя ________________
Адреса ________________
Місцевість __________ Стейт ______

ЛИСТУВАННЯ АДМІНІСТРАЦІЇ

ДІТРОЙТ, МІШ. — Бр. св. о. Николая, від. 175 повідомляє своїх членів, що місячні збори, відбудуться в неділю, 20-го травня о год. 1-ій пополудні в У. Н. Домі 4655 Мартін вул. Обов'язком всіх членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. Так само просимо новоприбулих громадян, щоб прийшли та вписались до У.Н.Союзу. — В. Братусь, предс.; В. Білінський, кас.; В. Бартош, секр.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Місячні збори Бр. св. о. Николая, від. 5. відбудуться в неділю, 20. травня о год. 3-ій пополудні в галі У. Д. Гор. Клюбу 31-14 — 30 Евеня. Просимо всіх своїх членів і члениць прийти на збори, бо є деякі справи до полагодження. Проситься довгуючих членів вирівняти свій залеглий довг. Просимо всіх українців, які ще не є членами У.Н.Союзу прийти і вписатися в члени. — За уряд: М. Ґалан, предс.; Г. Василик, кас.; П. Барнич, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252 відбудуться в неділю, 20-го травня о год. 12-ій в полудне, в залі при Укр. Прав. Церкві 2250 В. Кортез вул. Проситься членів прийти. — Когут, секр.

ГЕМТРЕМК, МІШ. — Отсим подається до відома, що місячні збори Т-ва „Згода", від. 20 відбудуться 20-го травня, о год. 2-ій пополудні, в Укр. Хаті на Ґрейлінґ. Проситься всіх членів прийти на ці збори, бо є дуже важні і пекучі справи до полагодження. Рівно ж контрольна комісія здасть звідомлення за перший квартал. — Г. Підперигора, предс.; Д. Рубаха, р. секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. — Місячні збори Бр. св. о. Николая, від. 106 відбудуться в неділю 20. травня (May), в Союзовім Домі 843 N. Western Ave о год. 12. в полудне. Просимо членів прибути та заплатити свою належитість. Члени, що прийшли з переступними листами, мають явитися та заплатити, бо адреси їх не маю, щоби їх повідомити. Рівно ж нововписані члени повинні прибути в цей день, на котрий будуть повідомлені, а не 2 або 3 тижні пізніше. — О. Любас, предс.; М. Попіль, кас.; Г. Дацьків, секр.

ПАЛМЕРТОН, ПА. — Бр. св. о. Николая, від. 369, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. травня о год. 4-ій пополудні. Проситься всіх членів прийти на означений час і платити свої вкладки та залеглости, бо ми маємо багато хворих членів, яким треба помагати. — М. Куба, секр.

АНСОНІЯ, КОНН. — Тов. ім. А. Бончевського, від. 10 повідомляє всіх своїх членів і члениць, що збори відбудуться в неділю, 20. травня, зараз по Сл. Божій, в парафіяльній галі. Проситься всіх членів прийти на збори. Довгуючі члени, якщо не вирівняють своїх місячних вкладок, будуть суспендовані. — В. Глива, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Подаємо до відома членам Тов. „Запорозька Січ", від. 117, що місячні збори відбудуться в суботу 19. травня о год. 8-ій ввечорі у церковній залі при 7-ій вул. Проситься членів прийти на означений час, бо є важні справи до полагодження. Також просимо присднувати нових членів до нашого відділу. — Уряд.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Тов. ім. Івана Франка, від. 83 повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 20. травня 1951, о год. 1-ій пополудні в Домі тов. Укр. Амер. Горожан, під ч. 847 Норт Френклин вул. Проситься членів прийти на збори і вирівняти свої вкладки. Приходить літній час, тому збори відбуватимуться в суботу, в червні, липні, серпні і вересні. — С. Чорномаз, секр.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ. — Місячні збори Тов. „Запорозька Січ", від. 206, відбудуться в суботу 19-го травня, в парафіяльній залі при 74 Геррис Евеню, о год. 7:30 ввечорі точно. Просимо членів прибути на ці збори, бо будуть важні справи до обговорення щодо нашого 40-літнього ювілею, який відбудеться 27. травня. Заразом проситься всіх членів товариства і відділу, щоби вирівняли рахунок за тикети на ювілейний обід найдальше до 20-го травня. — І. Околіта, предс.; І. Кокольський, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні збори тов. „Зоря", від. 69 відбудуться в суботу, 19. травня, о год. 8. ввечорі, в галі Укр. Клюбу ім. Драгоманова під ч. 39 Іст 7 вул. Просимо всіх членів прийти на збори. Довгуючі члени, якщо не вирівняють своїх залеглостей, будуть суспендовані зі Союзу. — За уряд: М. Ликтей, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. Дж. — Тов. Укр. Січ, від. 170 повідомляє, що збори відбудуться в неділю, 20. травня ввечорі в У. Н. Домі, 183 Fleet Str. Обов'язком кожного члена прийти і вирівняти свої вкладки, а теж заплатити за тикети на пікнік, або їх звернути, бо після того будемо знати скільки босів замовляти. — І. Грабар, секр.

ПАСАЙК, Ню Дж. — Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42. повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться в неділю 20-го травня, о. год. 2-ій пополудні в У.Н.Домі під. ч. 237 Hope Ave. Проситься прибути на час, бо є важні справи до полагодження. Рівно ж не занедбуйте платити своїх вкладок, а теж присднуйте новоприбулих в ряди Т-ва. і Союзу. — За уряд: Ф. Гулька, рек. секр.

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ. — Подається до відома всім членам від. 247, що місячні збори відбудуться в четвер 17-го травня (May), о год. 7-ій ввечорі в церковній галі св. Петра і Павла. Просимо всіх членів явитися на ці збори. — За уряд: М. Маєр, секр.

• ПРАЦЯ •

ПОТРІБНО ЖІНКИ до праці в хаті, може бути самітна або з чоловіком. Робота легка при українській родині. Чоловік може дістати працю у фабриці. *Голоситись:*

M. HANDZIUK
R. D. No. 3, Millville, N. J.
Tel.: Millville 324M.

• ПОМЕШКАННЯ •

ДЛЯ НОВИХ ІМІҐРАНТІВ до винайму **ПОКІЙ** зі спільною кухнею в New Brunswick, New Jersey.

Телефон: CHarter 7-0314M.

З. БЕРЕЗОВСКІ
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
УПРАВИТЕЛЬ
BERRY FUNERAL HOME, Inc.
525 East 6th Street,
New York 9, N. Y.
Phone ALgonquin 4-5748
(аі нові в модерній вивінувані...)
Першорядна обслуга в усіх випадках без різниці маєткового стану.
ІВАН БРОЩАК, погр.

ДОБРА ВІСТКА ДЛЯ МУЖЧИН

Чи ви нервустесь, чустеся змучені й вичерпані? Чи чустеся ослаблені й виснажені так, що не можете втішатися радощами, які природа призначила для вас? Для нової енергії і життєздатности заживайте HEXTRONE. ГЕКСТРОН містить зрівноважені вітаміни, потрібні для втримання того життєдайного почування. Без уваги на те, яких засобів ви вживали давніше, зажийте ГЕКСТРОН і переконайтеся на самому собі, що він може зробити для вас, як уже зробив для тисячів мужчин, які втішаються тепер найбільшими радощами через заживання ГЕКСТРОН-у. Правильна ціна на ГЕКСТРОН є $4.00 за одну пачку. Одначе за спеціяльним порозумінням для читачів цеї газети ви дістанете цінну знижку. Тільки вишліть оце оголошення до BERJAC PRODUCTS., Dept. Z-58, 308 Flatbush Ave., Brooklyn 17, N. Y., а дістанете дві пачки ГЕКСТРОН-у лише за $5.00, отже знижку $3.00 на звичайній ціні. Не треба навіть посилати грошей. Заплатите поштареві, коли принесе пачку. ГЕКСТРОН продається з гарантією звороту грошей, як не будете вдоволені. Затямте собі: Перша тайна кожного успіху — це діяння. Отже не відкладайте цього. Замовте тепер.

Імя ________________
Адреса ________________
Місцевість __________ Стейт ______

ДЛЯ ВИМАГАЮЧИХ ПАНЬ

PROC BEAUTY PARLOR
УКРАЇНСЬКИЙ
САЛЬОН КРАСИ
Досвідчені спеціялісти тривалих ондуляцій
УКЛАДАННЯ ФРИЗУР
ЗАЧЕСОК
Експерти зі своїми чарівними руками кожного часу Вам до услуги.
Над усім особисто доглядає сам власник
JOHN PROC
166 Second Ave., N. Y. C.
AL. 4-8675 Near 11th Street

ЖОВЧОВИЙ МІХУР ТЕРПЛЯЧІ НА ПЕЧІНКУ

НАЙДУТЬ ПРИПИНЕННЯ ТЕРПІНЬ, ВИКЛИКАНИХ НЕДОСТАЧЕЮ ЗДОРОВОЇ ЖОВЧІ

Радутейся ви, що терпите.

Терплячі на жовчевий міхур з тісі причини, що їм недостає здорової жовчі, можуть доглянути в оповістці про чудовий препарат, який діє з замітним успіхом. Хто терпить від пригноблюючих спазмів, шлункових і жовчевих мук, що походять з недостачі жовчі, розповідають тепер про замітні висліди після вжиття оцеї медицини, званої ГАЛЮСІН, яка має дивну силу для підримки допливу здорової жовчі. Продається з запорукою повного звороту грошей.

За спеціяльним порозумінням читачі цеї газети можуть дістати GALLUSIN по зниженій ціні. Тільки вишліть про це повідомлення до SUMLAR CO., Dept. A-365, при 2700 CHURCH AVE., BROOKLYN 26, N.Y., а дістанете дві тридолярові пачки тільки за $5, значить за знижкою $1 на правильній ціні. Не посилайте грошей. Заплатите поштареві при доручені.

Імя ________________
Адреса ________________
Місцевість __________ Стейт ______

Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
Обслуга Щира і Чесна
Our Services Are Available Anywhere in New Jersey
801 SPRINGFIELD AVENUE
NEWARK, NEW JERSEY
ESsex 5-5555

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
заряджує погребами по ціні так низько як $150
ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАЙКРАЩА

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY
Dignified funerals as low as $150
Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

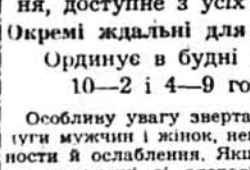
Занимається похоронами
В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 EAST 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: ORchard 4-2568

УКРАЇНСЬКА КРАМНИЦЯ ВЗУТТЯ
„ГОВЕРЛЯ" ("HOWERLA SHOES")
203 Springfield Ave. (біля Prince St.), NEWARK, N. J.
Продаж мужеської і жіночої та дітючої обуви із знаних американських фірм взуття (nationally advertised brands), різних шкіряних виробів, жіночих торбинок, рукавичок, панчіх та скарпеток.

ТОВАРИСТВО УКРАЇНСЬКИХ ІНЖЕНЕРІВ І УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО В АМЕРИЦІ
уладжує цего року
ВЕСНЯНИЙ РАВТ
В СУБОТУ, ДНЯ 19. ТРАВНЯ (MAY 19), 1951
В BETHOVEN HALL (Горішня саля), EAST 5th STREET
(між 2-гою а 3-тьою Евеню)
Початок: год. 9. ввечорі. — Дві оркестри: **Карпа і Босого.**
Буфет у заряді ВП. Пань. — Стрій довільний.
Вступ тільки за запрошенням.
У справі запрошень звертатися до Домівки Тов. Укр. Інженерів, 208 Е. 6th St., New York, N. Y., щоденно від год. 6—8 ввечорі.

НОВІ КАПЕЛЮХИ
СОЛОМЯНІ
від $1.75 вгору,
з **ПАНАМИ** від $3.25 вгору,
як рівнож легкі літні **ФІЛЬЦОВІ** капелюхи по приступних цінах.
Відновляємо куплені
У нас капелюхи.
ПРОДАЄМО ШОВКОВІ КРАВАТКИ, ПАСИ І ШЕЛКИ.
(Говоримо по українськи)
DUNLEY HAT SHOP
14 SAINT MARK'S PLACE, NEW YORK CITY
(Між 2-ою і 3-ою Евеню.) — Телефон: GR 5-3733.
Відкрито в пятницю до 9-ої, суботу до 10-ої год. вечорі.

УКРАЇНСЬКЕ ПЕРЕВОЗОВЕ БЮРО
В. Е. Богачевський. Tel. OR. 3-2484
208 E. 6th ST., NEW YORK 3, N. Y.
Перевіз меблів, багажу і різних речей

НА ПРОДАЖ В АСТОРІЇ, ЛОНҐ АЙЛЕНД.

3-фамілійний мурований дім, один апартамент 5 кімнат, а 2 апартаменти по 6 кімнат, оливне огрівання, ґарадж на 3 автомобілі, ціна $18,500.

7-фамілійний мурований дім, по чотири кімнати на родину, лота 32x97½, річний рент $3,708, ціна $22,000, готівки потрібно $8,000.

17-фамілійний мурований дім, мармурові сходи, вуглеве огрівання, по 3 кімнати на родину, ціна $45,000, готівки потрібно $17,600. Доми ці положені близько станції субвею, української церкви і склепів.

Потрібно двоє людей (бездітних) до заряду 17-фамілійного дому, чоловік може йти до праці, — роботи мало, бо є оливне огрівання і інсенерейтор. Платня 3 гарні кімнати і 20 долярів в місяць.

Ми асекуруємо від вогню, випадків; автомобілі, дамські футра від огню і крадіжи, бизнесові урядження, і тим подібне; **виповнюємо** аплікації на горожанські папери. В нашім бюрі адвокат говорить по-українськи. — По інформації дотично домів, асекурації чи в яких інших справах, зайдіть до бюра:

MICHAEL GALLAN and SON,
REAL ESTATE & GENERAL INSURANCE
31-13 — 30th Avenue (Grand Ave. Sta.), Astoria, L. I.
RAvenswood 8-8120

ТАРЗАН, ч. 2592. Ован засвідчує свою приязнь.

„Я винен тобі довг, Тарзане" — сказав юнак. — „Ти врятував моє життя. Я твій приятель і хочу тобі допомогти".

„Ходи зі мною" — сказав Ован, йдучи до задного кінця кривки. — „Тільки я, Ован можу показати тобі вихід".

Печера звужалася, долівка ставала стрімка і дика, коли вони з трудом сходили вділ вузким просмиком.

Ован зупинився в малій печері. Вказуючи на щілину в стіні, він сказав: „Ось там стежка на волю, Тарзане. Іди. Довг Ована сплачений".

ПРОТОКОЛ

З Нарад Річного Засідання Головного Уряду У. Н.Союзу, що відбулося в днях 19-го до 22-го березня 1951 року, в готелі Статтлер, Ню Йорк, Н. Й.

(Продовження)

2) Звіт Головного Касієра У. Н. Союзу Р. Слободяна

Шановні Головні Урядники і Уряднички!

Річний звіт фінансової господарки УНСоюзу, приготований на підставі цього загального річного звідомлення, яке висилається кожного року до асекураційних департаментів різних стейтів Злучених Держав і Канади. Подані табелі охоплюють обі департаменти, а саме, департамент старших членів і дітей. В першій частині є подані приходи а в другій розходи. В доходах, а теж у розходах нема подано, приміром, обороту з інвестицій як продаж бондів, сплати членських позичок, сплати моргеджів, а знову у розходах нема подано купна бондів, членських позичок, або інвестицій в моргеджах, бо цей оборот виказано в окремих табелях річного звіту, зладженого згідно з вимогами асекураційних департаментів стейтів.

ANNUAL STATEMENT OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION Inc., 1950

	Adult Mortuary Fund	Disability Fund	Misc. Trust Funds (Nat'l, Orphans, Concord, Old Age Home)	Juvenile Mortuary Fund	Expense Fund	Totals
Balance From Previous Year	$9,458,513.19	$153,575.07	$160,612.34	$1,070,949.17	$323,407.32	$11,167,057.09
Income from January 1, 1950 to December 31, 1950.						
Payments received from members during first 12 months of benefit protection of which all or a part is used for expense*	63,318.06	5,162.24	1,290.56	22,650.64	123,022.39	215,443.89
All other payments or premiums received from members*	775,632.19	34,488.08	8,622.02	145,150.92	212,245.64	1,176,138.85
Refunds applied per Item 13 (b) and (c), page 3	1,588.32	157.20	39.30	1,437.27	2,643.59	5,865.68
Net amount received from members	840,538.57	39,807.52	9,951.88	169,238.83	337,911.62	1,397,448.42
Gross interest on mortgage loans during the year	29,007.07	204.73	1,141.37	1,620.74	1,412.60	33,386.51
Gross interest on bonds $278,958.79 less $3,940.72 accrued interest on bonds acquired during the year	232,346.19	3,818.60	2,552.61	29,447.24	6,853.43	275,018.07
Gross interest on liens and loans on certificates of members	14,283.36			11.78		14,295.14
Gross interest on deposits in trust companies and banks	86.73					86.73
Gross income from society's property, including $7,500.00 for society's occupancy of its own building	52,021.17				1,354.23	53,375.40
Total income from investments	327,744.52	4,023.33	3,693.98	31,079.76	9,620.26	376,161.85
Sales of lodge supplies					13.90	13.90
Sales of and Royalties from Publications			242.93		317.13	560.06
Income from Printing Plant					125,203.38	125,203.38
Grants returned to National Fund			107.98			107.98
Orphans Fund			5,558.43			5,558.43
Gross profit on sale or maturity of ledger assets, viz:						
(b) Bonds	1,612.60			18.75	103.90	1,735.25
Gross increase, by adjustment, in book value of ledger assets, viz:						
(b Bonds (including $1,569.75 for accrual of discount)	1,181.95	14.89	214.25	102.95	55.71	1,569.75
Total Income	$ 1,171,077.64	$ 43,845.74	$ 19,769.45	$ 200,440.29	$473,225.90	$ 1,908,359.02
Amounts carried forward	$10,629,590.83	$197,420.81	$180,381.79	$1,271,389.46	$796,633.22	$13,075,416.11

	Adult Mortuary Fund	Disability Fund	Misc. Trust Funds (Nat'l, Orphans, Concord, Old Age Home)	Juvenile Mortuary Fund	Expense Fund	Totals
Amount brought forward	$10,629,590.83	$197,420.81	$180,381.79	$1,271,389.46	$796,633.22	$13,075,416.11
Disbursement from January 1, 1950 to December 31, 1950.						
Death Claims	304,662.66			3,821.00		308,483.66
Additional Accidental Death Benefits	100.00					100.00
Matured endowments	11,500.00			100.00		11,600.00
Total benefits paid	316,262.66			3,921.00		320,183.66
Surrender values	42,451.80			8,781.47		51,233.27
Refunds to members:						
(a) Paid in cash	87,373.01			6,816.58		94,189.59
(b) Applied to reduce payments				5,865.68		5,865.68
Total Benefits and payments made to members	446,087.47			25,384.73		471,472.20
Commissions and fees on payments by members: First Year $56,002.56, Renewal $45,321.00					101,323.56	101,323.56
Compensation of managers and others not paid by commission for services in obtaining new benefit protection					50,374.98	50,374.98
Field supervision and traveling expenses					18,435.52	18,435.52
Athletics					284.23	284.23
Medical examiners' fees $200.00, Inspection of risks $5,380.50					5,580.50	5,580.50
Salaries of home office employees, No. 15					38,515.25	38,515.25
Salaries and all other compensation of officers, trustees and committees					13,100.00	13,100.00
Traveling and other expenses of officers, trustees and committees $5,875.85					5,875.85	5,875.85
For collection and remittance of payments and dues					112.25	112.25
Taxes, licenses and fees:						
(a) Insurance Department					712.00	712.00
(b) Other State Taxes, including $304.53 Social Security					304.53	304.53
(c) Federal, including $966.09 Social Security					966.09	966.09
Rent for society's occupancy of its own building					7,500.00	7,500.00
General office maintenance and expenses					553.02	553.02
Advertising, printing and stationery			2,175.00		19,655.40	21,830.40
Postage, express, telegraph and telephone					3,447.12	3,447.12
Lodge Supplies					5,369.99	5,369.99
Official publication					57,000.00	57,000.00
Expense of Supreme Lodge meeting					99,147.58	99,147.58
Other legal expenses					195.00	195.00
Furniture and equipment					2,072.45	2,072.45
Taxes, repairs and other expenses on real estate	37,369.50				934.43	38,303.93
Bureau and association dues and assessments					305.00	305.00
Books, newspapers and periodicals					49.47	49.47
Insurance, except on real estate					503.00	503.00
Actuarial & Statistical expense					9,038.23	9,038.23
Voluntary Payments to Indigent Members		33,123.21				33,123.21
National Fund			10,545.00			10,545.00
Orphans Fund			9,810.38			9,810.38
Concord Fund			2,751.48			2,751.48
Bonds of Supreme Officers					982.63	982.63
Operating expense of Printing Plant					129,481.87	129,481.87
Gross loss on sale or maturity of ledger assets, viz:						
(b) Bonds	20					20
Gross decrease, by adjustment, in book value of ledger assets, viz:						
(a) Real Estate	7,266.92				233.08	7,500.00
(b) Bonds (including $5,060.29 for amortiz. of premiums)	4,348.18	72.62	23.87	595.73	19.89	5,060.29
(d) Printing Plant & Equipment					3,568.10	3,568.10
Total Disbursement	$ 495,072.27	$ 33,195.83	$ 25,305.73	$ 25,980.46	$575,641.02	$ 1,155,195.31
Balance before transfers	$10,134,518.56	$164,224.98	$155,076.06	$1,245,409.00	$220,992.20	$11,920,220.80
Transfer to and from (net)	— 7,185.10				+ 7,185.10	
Balance	$10,127,333.46	$164,224.98	$155,076.06	$1,245,409.00	$228,177.30	$11,920,220.80

SUMMARY OF TRANSFERS

Date of transfer	From the	To the	Amount
February 1950	Adult Mortuary Fund	Expense Fund	$ 15.00—Section 47 of By-Laws
March 1950	Adult Mortuary Fund	Expense Fund	$7,170.10—Section 47 of By-Laws

LEDGER ASSETS

Book value of Real Estate	$ 208,000.00	$
Mortgage Loans on Real Estate, first liens	718,526.54	
Liens, loans or other credits on certificates of members	360,152.38	
Book value of Bonds	10,314,450.14	
Deposits in trust companies and banks not on interest $299,127.24; on interest $5,848.55	304,975.79	
Printing Plant and Equipment	14,115.95	
Total Ledger Assets		11,920,220.80

NON-LEDGER ASSETS

Gross interest accrued on Mortgages	$ 4,399.97	
Gross interest accrued on loans to Certificate Holders	7,682.90	
Gross interest accrued on Bonds not in default	74,630.13	
Gross interest accrued on Deposits in Banks	43.86	
Total interest due and accrued		86,756.86
Payments actually collected by subordinate Lodges not yet turned over to Supreme Lodge not over 60 days		15,372.24
Gross Assets		$ 12,022,349.90

DEDUCT ASSETS NOT ADMITTED

Deposits in suspended Banks	3,358.45	
Book value of bonds over amortized or investment value	10,372.67	
Liens, loans or other credits in excess of net value of individual certificates	8,464.21	
Printing Plant and Equipment	14,115.95	
Adjustment due to exchange on Canadian Currency	8,991.03	
		45,302.31
Total Admitted Assets		$ 11,977,047.59

LIABILITIES, RESERVES AND UNASSIGNED FUNDS.

Death benefits due and unpaid	$	$ 4,702.92
Matured Endowment		4,207.79
Total claims		$ 8,910.71
Salaries, rents, expenses, commissions, etc., due or accrued	20,199.45	
Estimated amount due or accrued for taxes	339.35	
Advance payment of premiums	149,733.27	
Unearned interst and rent paid in advance	80.71	
Estimated refunds declared or apportioned on certificates to and including Dec. 31, 1951	98,000.00	
Unearned subscription to official publication	3,778.59	
Orphans Fund (in trust for beneficiaries under age)	78,193.72	
National Fund (not for insurance purposes)	10,346.52	
Concord Fund (in trust for members of former Concord Society)	4,603.58	
Old Age Home Fund	51,173.92	416,449.11
Total unpaid claims and other current liabilities	$	$ 425,359.82
Reserve:		
Adult—Commis. Standard Ordinary 3%	7,521,553.00	
Adult—Additional Accidental Death Benefits	3,090.00	
Juvenile—Standard Industrial 3½%	742,123.00	8,266,766.00
Total amount of all liabilities (incl. reserves)		8,692,125.82
Reserve for Contingencies	450,000.00	
Unassigned Funds	2,834,921.77	3,284,921.77
Total to Balance with Admitted Assets		$ 11,977,047.59

EXHIBIT OF CERTIFICATES

	Number	Amount
Benefit certificates in force December 31, 1949	56,983	$38,566,142.00
Benefit certificates written during the year	8,710	5,720,060.00
Benefit certificates revived during the year	2,928	1,841,414.66
Totals	68,621	$46,127,616.66
Deduct terminated, decreased or transfered during the year	5,937	3,743,387.66
Total benefit certificates in force Dec. 31, 1950	62,684	$42,384,229.00
Benefit certificates terminated by death reported during 1950	416	312,883.66
Benefit certificates terminated by lapse reported during 1950	5,521	3,430,504.00

EXHIBIT OF DEATH CLAIMS

	TOTAL CLAIMS Number	Amount
Claims unpaid December 31, 1949	8	$ 3,702.92
Claims reported during the year	416	312,883.66
Totals	424	$ 316,586.58
Claims paid during the year	413	308,483.66
Balance	11	$ 8,102.92
Saved by compromising or scaling down claims during 1950		1,400.00
Claims rejected during 1950	2	2,000.00
Claims unpaid December 31, 1950	9	$ 4,702.92

EXHIBIT OF SICK AND ACCIDENT CLAIMS

	TOTAL CLAIMS Number	Amount
Claims reported during 1949	1	$ 1,000.00
Totals	1	$ 1,000.00
Claims paid during 1950	1	$ 100.00
Claims rejected during 1950		$ 900.00

EXHIBIT OF OLD AGE AND OTHER CLAIMS (ENDOWMENTS MATURED):

	TOTAL CLAIMS Number	Amount
Claims unpaid December 31, 1949	2	$ 207.79
Claims reported during the year 1950	26	15,600.00
Totals	28	$ 15,807.79
Claims paid during the year 1950	19	11,600.00
Claims unpaid December 31, 1950	9	$ 4,207.79

VALUATION EXHIBIT AS OF DECEMBER 31, 1950.

Mortuary Funds only

	ADULT	JUVENILE	COMBINED
Total Admitted Assets	$ 10,186,721.63	$ 1,254,108.04	$ 11,440,829.67
Reserve for Life Certificates	$ 7,524,643.00	$ 742,123.00	$ 8,266,766.00
Claims and Accrued Liabilities	169,110.23	50,819.03	219,929.26
Reserve for Contingencies	450,000.00		450,000.00
Total Liabilities	$ 8,143,753.23	$ 792,942.03	$ 8,936,695.26
Margin of Safety to Certificate-holders	2,042,968.40	461,166.01	2,504,134.41
Totals	$ 10,186,721.63	$ 1,254,108.04	$ 11,440,829.67
The ratio of admitted assets to total liabilities at December 31, 1950 was	125.1%	158.2%	128.0%
The ratio of actual deaths to the expected deaths according to the mortality tables for the year 1950 was	75.5%	12.0%	70.9%
The rate of interest earned on benefit funds during the year 1950 was	3.05%	2.81%	3.03%

(Signed) WOLFE, CORCORAN AND LINDER, Actuaries
(By) DAVID SILVERMAN.

Зіставлення фондів старших членів і молодечого департаменту У. Н. Союзу за 1950 рік.

Посмертний фонд нових родів обезпечення збільшився	$669,723.34
Резервовий фонд збільшився	564.03
Запомоговий фонд збільшився	10,649.91
Фонд обезпеки інвестицій і смертности збільшився	3,042.19
Фонд Захисту-Сиротинця збільшився	1,292.00
Фонд посмертний молод. департаменту збільшився	174,459.83
Разом	$859,731.30
Посмертний фонд старого роду обезпеч. зменшився	$ 1,467.10
Адміністраційний фонд старших членів зменшився	19,628.21
Конвенційний фонд зменшився	74,683.07
Народний фонд зменшився	2,358.03
Сирітський фонд зменшився	1,839.60
Фонд Згоди Братств зменшився	2,630.65
Адміністраційний фонд молод. департ. зменшився	3,960.93
Разом	$106,567.59

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Шість фондів У. Н. Союзу збільшилися	$859,731.30
Сім фондів У. Н. Союзу зменшилися	106,567.59
Загальний приріст у фондах	$753,163.71
Загальний маєток У. Н. Союзу з кінцем 31. грудня 1950 року	$11,920,220.80
Загальний маєток У. Н. Союзу з кінцем 31. грудня 1949 року	11,167,057.09
Приріст майна за 1950 рік	$ 753,163.71

Виплати з адміністраційного фонду старших членів і молодечого департаменту за 1950 рік.

Виплати друкарні і книгарні	$129,481.87
Нагорода відділовим секретарям	101,323.56
„Свобода" за орган і „Юкрейніен Вікли"	57,000.00
Нагороди за нових членів	41,122.98
Платня помічних сил	38,515.25
Нагороди організаторам за нових членів	14,217.18
Платня головного уряду	13,100.00
„Свобода" за праці і друки	9,787.31
Актюар за оцінку грамот і інші праці	8,282.00
Чинш за офіси У. Н. Союзу у власнім домі	7,500.00
Кошти подорожі організаторів	7,437.34
Нагорода від. предс. і касієром за нових членів	6,033.00
Лікарі за нових членів	5,380.50
Відзнаки для членів	4,260.41
Кошти подорожей і репрезентації	4,245.35
Друк грамот і інші праці	3,803.71
Обниження вартости машин в друкарні	3,568.10
Видатки канцелярійні на пошту	2,871.34
Машини і шафи для канцелярії У. Н. Союзу	2,072.45
Фотографічні знімки членських аплікацій	1,888.80
Кошти головної контролі У. Н. Союзу	1,630.50
Канцелярійні прибори	1,485.58
Оголошення	1,129.00
Бонди головного уряду і помічних сил	982.63
Федеральний податок за помічні сили (Federal tax & Social Security)	966.09
Зладження статистики для оцінки грамот	756.23
Асекураційні департаменти стейтів за дозволи	712.00
Платничі книжечки	606.08
Телефон	575.78
Винайм і направа машин в канцелярії У. Н. Союзу	520.02
Книги для відділів	503.50
Обезпечення помічних сил (State tax & Soc. Security)	307.70
Вкладки до доброчинних організацій	305.00
Стейтовий податок за помічні сили	304.53
Спортова акція	284.23
Головний лікар	200.00
Кошти правні (представництво в Канаді)	175.00
Обезпечення від грабунку	160.00
Оплата за канадійські чеки	112.25
Асекураційні журнали і видавництва	49.47
Стейтове обезпечення помічних сил (Workm. Comp.)	35.30
Вода	33.00
Кошти правні при виплаті посмертних запомог	20.00
Обниження вартости інвестицій в бондах	11.12
Історія України в англійській мові	11.00
Разом	$473,767.16

(Продовження на стор. 6.)

ПРОТОКОЛ

з нарад Головного Екзекутивного Комітету У. Н. Союзу, які відбулися дня 21-го квітня 1951 року, в головній канцелярії У. Н. Союзу, під ч. 81-83 Гренд Ст., Джерзі Сити, Н. Дж.

На зборах були приявні всі члени Екзекутиви, а саме: головний предсідник Д. Галичин, заступник головного предсідника О. Лисогір, заступниця головного предсідника Г. Жеребняк, головний секретар Г. Герман і головний касієр Р. Слободян.

Збори відкрив в год. 10:00 рано головний предсідник та подав до відома ці справи, які були полагоджені від останніх зборів Екзекутивного Комітету, а опісля предложив справи, що їх треба вирішити на цих зборах. Ці справи були такі:

Купно бондів. Закуплено отсі бонди:

Cleveland Union Terminals Co., 3¼%, за	$ 59,007.96
Commonwealth Edison Co. Sinking Fund Debentures, 2⅞% за	90,225.00
Consolidated Edison Co. of New York, Inc., 1st & Refd Mtgs, 3%, за	71,395.80
Montana Power Co., 1st Mtge Bond, 2⅞%, за	12,740.00
Lake Superior District Power Co., 1st Mtge Bond — Series "D", 3¼%, за	61,158.60
Province of Ontario, 3%, за	47,187.50

Замінено бонди:

U. S. Treasury, 2½%, замінено на U. S. Treasury, 2.75% ——— $575,000.00

Продаж бондів. Продано отсі бонди:

New York Serial Bonds — Various, 2¾% and 3%, за $104,925.21, які були куплені за $100,484.64.

Відкликані бонди:

Одержано $62,325.00 за відкликані бонди: Northern Indiana Public Service Co., 1st Mtgs Bond Series "D", які були куплені за $60,530.44.

„Свобода". Як відомо, на річних зборах головного уряду У. Н. Союзу рішено, щоб поробити заходи в справі видавання додаткового числа „Свободи" в неділі. Роблячи в цій справі відповідні старання, Головний Екзекутивний Комітет У. Н. Союзу натрапив на важливу перешкоду, а саме неможливість дістати покищо потрібного паперу, брак якого, зогляду на воєнні запотребування, є, під теперішню пору, великий, а знову „Свобода", маючи тепер більший тираж, зуживає, як це заявила Компанія, що достачає паперу, вже на одну третину більше паперу, ніж це було давніше. Очевидно, Головний Екзекутивний Комітет продовжуватиме старання в цій справі.

Оголошення. Обговорено та ухвалено відповідні обмеження в справі поміщування чисто церковних оголошень.

Дивіденди. По засягненні інформацій та в порозумінні з Актюарієм У. Н. Союзу рішено уділити відповідні дивіденди всім тим членам У. Н. Союзу, які вписалися в члени організації до кінця 1948 року.

На цьому вичерпано програму нарад, а головний предсідник закрив збори в год. 1:00 пополудні.

Г. Герман,
гол. секретар УНС.

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співвласниками дванадцяти мільйонового Союзового майна!

Звіт Головного Касієра У. Н. Союзу Р. Слободяна

(Продовження зі стор. 5.)

Виплати з конвенційного фонду.

Кошти 22. звичайної конвенції	$ 99,147.58
Друк конвенційних звітів	1,550.00
Разом	$100,697.58

Виплати з фонду обезпеки інвестицій і смертности.

Податок, вода, світло й інші виплати на реальностях інвестицій цього фонду	$ 934.43
Обниження вартости інвестицій в реальностях	233.08
Обниження вартости інвестицій в бондах	8.77
Разом	$ 1,176.28

ЗІСТАВЛЕННЯ.

Виплати з адміністраційного фонду старших членів і молодечого департаменту	$473,767.16
Виплати з фонду конвенційного	100,697.58
Виплати з фонду обезпеки інвестицій і смертности	1,176.28
Разом	$575,641.02

Виплати з народного фонду.

Стипендії для української молоді.

Відділ	Число Стипендій	Сума	Відділ	Число Стипендій	Сума
20	1	$ 40.00	226	2	95.00
21	2	65.00	230	1	35.00
23	1	30.00	254	1	30.00
40	1	30.00	283	3	125.00
63	3	105.00	287	2	70.00
75	1	40.00	288	2	70.00
78	1	25.00	292	3	105.00
85	2	60.00	319	2	55.00
86	1	30.00	324	1	35.00
96	2	70.00	330	1	40.00
99	1	40.00	338	2	60.00
103	1	40.00	348	1	35.00
105	1	40.00	365	1	40.00
109	1	35.00	383	1	30.00
112	3	75.00	388	2	70.00
125	1	25.00	389	1	35.00
142	1	40.00	414	2	75.00
147	1	30.00	429	1	40.00
163	2	65.00	448	1	50.00
194	3	135.00	476	1	35.00
204	1	35.00			
210	2	60.00	Разом	64	$2,245.00

Допомога добродійним і культурним установам.

Український Конгресовий Комітет	$ 5,000.00
Український Католицький Семинар у Вашингтоні	1,000.00
На видання Енциклопедії Українознавства	350.00
Американський Червоний Хрест	250.00
Інститут Заочного Навчання при Укр. Університеті	200.00
Українська Дівоча вища Школа у Факс Чейс, Па.	150.00
Дім Старців у Слотсбурґ, Н. И.	150.00
Українська Вища Школа в Стемфорд, Конн.	150.00
Сиротинець у Филаделфії, Па.	150.00
Український Православний Семинар у Филаделфії	150.00
Організація Оборони Лемківщини	100.00
Community Fund	100.00
Осередок Української Культури й Освіти в Канаді	400.00
Українська Вільна Академія Наук	150.00
Разом	$8,300.00

На видавництва в англійській мові.

Twentieth Century Ukraine	$ 2,075.00
Ukraine Under Soviet	100.00
Разом	$2,175.00

Інші виплати.

Обниження вартости інвестицій в бондах	$ 82

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Стипендії для української молоді	$ 2,245.00
Допомога добродійним і культурним установам	8,300.00
На видавництва	2,175.00
Інші виплати	82
Разом	$12,720.82

Зіставлення балансу старших членів і молодечого департаменту У. Н. Союзу за 1950 рік.

Стан чинний:

Готівка	$ 304,975.79	2.56%
Морґеджі	718,526.54	6.03%
Бонди	10,314,450.14	86.53%
Позички членам	360,152.38	3.02%
Реальності	208,000.00	1.74%
Друкарня	14,115.95	12%
Разом	$11,920,220.80	100.00%

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпеч.	$10,034,381.72	84.18%
Адміністраційний фонд	82,603.98	69%
Конвенційний фонд	176.13	01%
Запомоговий фонд	164,224.98	1.38%
Народний фонд	11,146.11	09%
Посмертний фонд старого роду обезпеч.	76,697.95	64%
Резервовий фонд	16,253.79	14%
Сирітський фонд	88,334.82	74%
Фонд обезпеки інвестицій і смертности	102,116.26	85%
Фонд Згоди Братств	4,599.91	04%
Фонд Захисту Сиротинця	50,995.22	43%
Посмертний фонд молод. департаменту	1,245,409.00	10.45%
Адміністраційний фонд молод. департ.	43,280.93	36%
Разом	$11,920,220.80	100.00%

Стан довжний:

Посмертний фонд нових родів обезпечення, посмертний фонд старого роду обезпечення, посмертний фонд молодечого департаменту і резервовий фонд разом	$11,372,742.46	95.41%
Адміністраційний фонд старших членів і адміністраційний фонд молодечого департаменту разом	$ 125,884.91	1.05%

Стан чинний:

Готівка в банках	$ 304,975.79	2.56%
Морґеджі звичайні	654,907.07	5.49%
Морґеджі Федерал. Мешк. Адм.	63,619.47	53%
Бонди Злучених Держав	2,104,250.00	17.65%
Бонди Канадійські (державні)	262,967.12	2.21%
Бонди стейтові	501,006.32	4.20%
Бонди провінціональні (канадійські)	269,264.41	2.26%
Бонди муніціпальні	844,939.30	7.09%
Бонди залізничих компаній	848,510.39	7.12%
Бонди публичної вжиточности	5,407,601.35	45.36%
Бонди індустріяльні	75,911.25	64%
Реальності	141,500.00	1.19%
Дім У. Н. Союзу	66,500.00	56%
Позички членам	360,152.38	3.02%
Друкарня	14,115.95	12%
Разом	$11,920,220.80	100.00%

Зіставлення балансу і актив.

Баланс старших членів і молодечого департаменту У.Н.С. з кінцем 31. грудня 1950 року		$11,920,220.80

Активи не втягнені до загального мастку (Assets not admitted)

Відсотки платні на морґеджах (accrued)	$ 4,399.97	
Відсотки платні від позичок на членських грамотах (accrued)	7,682.90	
Відсотки платні на бондах (accrued)	74,630.13	
Відсотки платні на банкових депозитах (accrued)	43.86	
Залеглі місячні вкладки з відділів (not over 60 days)	15,372.24	
Разом невтягнені активи		102,129.10
Разом усі фонди і невтягнені активи		$12,022,349.90

Обниження актив (deduct Assets not Admitted)

У замороженім банку	$ 3,358.45	
Бонди понад par value	10,372.67	
Позички на членських грамотах суспендованих членів	8,464.21	
Друкарня	14,115.95	
Вирівнання грошевої різниці між канадійською і американською валютами	8,991.03	
		$45,302.31
До перенесення		$11,977,047.59
Невиплачені посмертні запомоги	$ 4,702.92	
Невиплачені виплатні ендавмент	4,207.79	
Невиплачені нагороди за нових чл.	20,199.45	
Падаток платний за помічні сили	339.35	
Вкладки вплачені згори	149,733.27	
Чинш заплачений згори	80.71	
Дивиденда для членів на 1951 рік	98,000.00	
Передплата „Свободи" заплачена згори	3,778.59	
Сирітський фонд	78,193.72	
Народний фонд	10,346.52	
Фонд Згоди Братств	4,603.58	
Фонд Захисту-Сиротинця	51,173.92	416,449.11

Резерва якої вимагають асекураційні закони на обезпечення.

На обезпечення членських грамот в нових родах обезпечення і в старім роді обезпечення (Commisioners Standard Ordinary 3%)	$7,521,553.00	
Резерва якої вимагають асекураційні закони на обезпечення подвійного обезпечення	3,090.00	
Резерва, якої вимагають асекураційні закони на обезпечення дітей у молодечім департаменті У. Н. Союзу (Juvenile—Standard Industrial 3½%)	742,123.00	
		8,266,766.00
Разом		$8,692,125.82
Надвишка резерви й інші фонди У. Н. Союзу		3,284,921.77
Разом		$11,977,047.59

Зіставлення резерви, якої вимагають асекураційні закони на обезпечення членських грамот У. Н. Союзу.

ФОНДИ: посмертний фонд нових родів обезпечення, посмертний фонд старого роду обезпечення, резервовий і посмертний фонд молодечого департаменту з кінцем 31. грудня 1950 року		$11,440,829.67
МЕНШЕ: невиплачені посмертні запомоги, вкладки заплачені згори, резерва на дивиденду і інші виплати		219,929.26
Спеціяльна резерва на обезпеку членських грамот		450,000.00
РЕЗЕРВА, якої вимагають асекураційні закони для старших членів і дітей в молод. департаменті		8,266,766.00
Надвишка резерви (28.0%)		2,504,134.41
		$11,440,829.67

Смертність членства У. Н. Союзу разом в обох департаментах 70.90%.

Процентово приходи з інвестицій майна в обох департаментах до посмертних фондів в 1950 році були 3.03%.

Зіставлення виплат посмертних запомог старших членів і молодечого департаменту У. Н. Союзу за 1950 рік.

	Ч. членів	Сума
З кінцем 1949 року остало невиплачених посмертних запомог	8	$ 3,702.92
В 1950 році померло	416	312,883.66
Разом	424	$316,586.58
В 1950 році виплачено посмертних запомог	413	308,483.66
Остало до виплати	11	$ 8,102.92
Полагоджено компромісово		1,400.00
Відкинено	2	2,000.00
З кінцем 31. грудня 1950 року остається невиплачених посмертних запомог	9	$ 4,702.92

Виплати Ендавмент старших членів і мол. деп. в 1950 році.

	Ч. членів	Сума
З кінцем 31. грудня 1949 року осталося невиплачених ендавмент	2	$ 207.79
В 1950 році вийшов реченець платности ендавмент	26	15,000.00
Разом	28	$ 15,207.79
В 1950 році виплачено ендавмент	19	11,600.00
З кінцем 31. грудня 1950 року остається до виплати	9	$ 4,207.79

Виплати запомог з фонду запомогового.

В 1950 році виплачено запомог 1,022 на суму $33,123.21.

НЕВИПЛАЧЕНІ ПОСМЕРТНІ ЗАПОМОГИ 31. ГРУДНЯ 1950.

Відділ	Дата смерти		Ім'я і прізвище	Місцевість	Сума	Причина не виплачення
157	25 вересня	1928	Лешко Григорій	Wheeling, W. Va	300.00	Бракує адреси спадкоємців
65	8 травня	1940	Ілечко Роман	Elizabeth, N. J.	200.00	Бракує адреси спадкоємців
76	28 вересня	1940	Лисак Анна	Newark, N. J.	202.92	Правна перешкода
375	20 лютого	1949	Муневич Антін	Philadelphia, Pa.	500.00	Бракує адреси спадк.
211	1 серпня	1949	Барґель Марія	Stapleton, N. Y.	500.00	Бракує адреси спадк.
75	17 липня	1950	Чмир Евген	Detroit, Mich.	1,000.00	Правна перешкода
191	17 листопада	1950	Крушельницький Йосиф	Troy, N. Y.	500.00	Бракує смертних докум.
163	16 грудня	1950	Семен Марія	Philadelphia, Pa.	500.00	Бракує смертних докум.
145	31 грудня	1950	Сливчук Микола	Altoona, Pa.	1,000.00	Бракує смертних докум.
				Разом	$4,702.92	

ВИКАЗ ТИХ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ, ЩО НЕ БУЛИ ВИПЛАЧЕНІ В ПОВНІЙ СУМІ.

Від.	Сума обезп.	Виплачено	Імя і прізвище	Місцевість	Причина невиплати
370	1,000.00	100.00	Павлишин Микола	New Haven, Conn.	Не був повноправним членом
206	1,000.00		Кінік Іван	Woonsocket, R. I.	Не був повноправним членом
241	500.00	250.00	Вейко Максим	Central Falls, R. I.	Не був повноправним членом
175	500.00	250.00	Нагайський Василь	Detroit, Mich.	Не був повноправним членом
109	1,000.00		Сінк Едвін	Bentleyville, Pa.	Поповнив самогубство
	4,000.00	600.00			

ВИКАЗ ТИХ ПОСМЕРТНИХ ЗАПОМОГ ПОДВІЙНОГО ОБЕЗПЕЧЕННЯ, ЩО НЕ БУЛИ ВИПЛАЧЕНІ В ПОВНІЙ СУМІ

Від.	Сума обезп.	Виплачено	Імя і прізвище	Місцевість	Причина невиплати
370	1,000.00	100.00	Павлишин Микола	New Haven, Conn.	Не був повноправним членом

НЕВИПЛАЧЕНІ ЕНДАВМЕНТ 31. ГРУДНЯ 1950 Р.

Від.	Ім'я і прізвище	Сума	Від.	Ім'я і прізвище	Сума
245	Корсан Михайло	$ 136.89	165	Пелехата Марія	500.00
105	Навроцький Павло	70.90	167	Занкевич Павло	500.00
237	Броцецький Павло	500.00	206	Коцюбінський Василь	1,000.00
301	Медзяк Іван	500.00			
239	Гатела Лілія	500.00			
239	Псиінґ Флоренс	500.00		Разом	$4,207.79

Зіставлення інвестицій старших членів і молодечого департаменту У. Н. Союзу за 1950 рік.

Готівка

Готівка з кінцем грудня 1949 р. осталася	$ 389,090.27	
Від 1. січня до 31. грудня 1950 р. депоновано	2,103,157.39	
Відсотки з банків	86.73	
Разом	$2,492,334.39	
Виплачено в 1950 році	2,187,358.60	
Готівка з кінцем 31. грудня 1950 року остається	$ 304,975.79	2.56%

Морґеджі

З кінцем 31. грудня 1949 р. було інвестовано в морґеджах	$ 761,471.19	
В 1950 році інвестовано в морґеджах	20,200.00	
Разом	$ 781,671.19	
В 1950 році сплачено морґеджів на суму	63,144.65	
З кінцем 31. грудня 1950 р. остається на морґеджах	$ 718,526.54	6.03%

Інвестиції в бондах

З кінцем 31. грудня 1949 р. було інвестовано в бондах	$ 9,427,591.35	
В 1950 р. закуплено бондів	962,887.68	
Заробок на бондах	1,735.25	
Підвищено вартість інвестицій в бондах	1,569.75	
Разом	$10,393,784.03	
В 1950 році сплачено бондів на суму	74,273.40	
Обниженo вартість інвестицій в бондах	5,060.29	
Відписано до втрати	20	
Разом	$ 79,333.89	
З кінцем 31. грудня 1950 року остається на бондах	$10,314,450.14	86.53%

Зіставлення

З кінцем 31. грудня 1950 року остається на бондах	$10,314,450.14
З кінцем 31. грудня 1949 року було інвестицій в бондах	9,427,591.35
В 1950 році збільшено інвест. в бондах	$ 886,858.79

Реальності

З кінцем 31. грудня 1949 року остало інвестицій в реальностях	$ 215,500.00	
В 1950 році обниженo вартість інвестицій в реальностях	7,500.00	
З кінцем 31. грудня 1950 року остається на реальностях	$ 208,000.00	1.74%

Позички членам

З кінцем 31. грудня 1949 року було на членських грамотах	$ 363,164.28	
В 1950 році видано нових позичок	19,999.84	
В 1950 році додано відсотки до позичок	14,295.14	
Разом	$ 397,459.26	
В 1950 році сплачено позичок	35,158.42	
В 1950 році перенесено позички до грошевих зворотів	2,148.46	
З кінцем 31. грудня 1950 року остається на членських позичках	$ 360,152.38	3.02%

Друкарня

З кінцем 31. грудня 1950 року було інвестовано в друкарні	$ 10,240.00	
В 1950 р. закуплено нових машин	7,444.05	
Разом	$ 17,684.05	
В 1950 році обниженo вартість машин	3,568.10	
З кінцем 31. грудня 1950 року остається машин вартости	$ 14,115.95	0.12%

(Продовження буде)

ПАМ'ЯТІ ПРОФ. Д. І. ДОРОШЕНКА

6-го травня в Ню Йорку відбувся вечір пам'яті покійного проф. Д. І. Дорошенка, влаштований американським відділом УВАН. Проф. Ветухів у своїй доповіді про гром.-політичну і культурну діяльність проф. Д. І. Дорошенка схарактеризував постать Покійного, як типового провідного українського діяча першої половини XX сторіччя. Обставини перших двох десятиліть нашого сторіччя вимагали універсального типу діячів. Вчений історик, організатор культурної ділянки, політик і громадянин — це все поєднував у собі проф. Дорошенко з великим хистом і успіхом. Його висока особиста культура і такт дозволяли йому поєднувати в своїй роботі понадпартійність із партійністю. Окремо схарактеризувавши діяльність проф. Дорошенка за дореволюційного часу, підчас революції і на еміграції, доповідач окремо зупинився на роботі проф. Дорошенка, як незамінного президента УВАН. Втрата його для УВАН — сьогодні незамінима.

Доповідь про історичні праці проф. Дорошенка, яку мав виголосити проф.-історик О. В. Оглоблин, не відбулася через хворобу доповідача. Треба надіятись, що УВАН влаштує її на окремому вечорі.

Ряд промовців, як з членів УВАН так і з гостей у своїх стислих виступах і споминах намалювали многогранний образ проф. Дорошенка, як науковця, організатора і як людини. Основна особиста риса покійного — велика толерантність — підкреслювалась всіма. Такі люди є творцями нації, як цілости, а не як механічної суміші відбійних груп.

УВАН утворює спеціяльну комісію для впорядкування і вивчення наукової спадщини проф. Дорошенка. **Д. Д.**

ОРГАНІЗАЦІЯ ВИДАВНИЧОЇ КООПЕРАТИВИ „ПЕРЕМОГА"

В місяці березні ц. р. відбулися в Мюнхені наради наших комбатантів, темою яких було заснування Товариства, яке взяло б на себе завдання, поглиблювати військове знання членів-вояків.

Наради, якими проводив п. ген. Капустянський М. мали наскрізь діловий характер, незалежно від того, що між учасниками були різні люди, різних політичних угрупувань.

Зачитано і схвалено статут Воєнно-Наукового Товариства і рішено оснувати видавничу кооперативу і для того покликано Організаційний Комітет.

Цей Організаційний Комітет виготовив вже статут та підготовляє основуючі загальні збори видавничої Кооперативи.

Отже творимо нову кооперативу. **Цим разом відмінну від тих до яких ми звикли досі.**

Ця кооператива видавнича, до певної міри мас нагадувати нам колишню „Червону Калину".

Поневолений народ добре знає, що волю можна тільки виборoти. Даром її ніхто не дає. Для цього потрібно людей, які не тільки хотіли б, але зуміли б в слушний момент, цей найбільший скарб для народу вибороти.

Нашими виданнями хочемо придбати молоді потрібне для нього знання, а бувшим воякам змогу стало знайомитися з новітньою зброєю, модерною війною та сучасною військовою технікою.

Хто стоїть на місці, йде назад.

Хочемо підготовити кадри до вирішньої боротьби. За долю народів світу, а зокрема України.

Нам не ждати з заложеними руками, аж колесо історії поставить нас знову перед доконані факти. Станьмо активними творцями історії, готові і сильні, бо тільки з такими числяться.

Тільки з мечем в руці зможемо вернутися на наші землі.

Апелюємо до всіх громадян без огляду на партійні переконання а в першу чергу до всіх військовиків.

Приступайте в члени кооперативи „Перемога" та таким чином допоможіть виховати неустрашимого л и царя-переможця (що виборе волю народу).

Використаймо ті всі можливості, яких не мають наші брати за залізною заслоною.

Цього вимагають від нас не тільки безсмертні наші герої, але цього жде від нас замучений в неволі люд України.

Організаційний Комітет свідомий цього великого завдання, яке бере на себе. Підіпріть добру волю ініціяторів, впишуйтеся масово в члени кооперативи „Перемога" та докажіть чином, що й Вам не байдуже, хто буде господарем на нашій землі.

Адреса Організаційного Комітету покищо в приміщенні УСХС Мюнхен, Дахауерштрасе 9/II.

За Організаційний Комітет: Інж. Хроновят Михайло, інж. Сулима, інж. Магнетеско М.

Чи Ви є вже членом Українського Народного Союзу? Якщо ні, то пам'ятайте, що Вам неможливо обійтись без забезпечення, а найкраще, і найпевніше забезпечення дасть Вам Український Народний Союз!